

Àmbit social i criminològic

Ajuts a la investigació 2015

Incidència del TLP en dones encarcerades

Autors

Joan Carles Navarro, Teresa Capell, Eulàlia Luque,
Àlvaro Muro, Daniel Vega, M. Oliva Benítez, Sílvia Mora,
M. José Ramos, Mariela Tamarit

Any 2016

INCIDÈNCIA DE TLP EN DONES ENCARCERADES

Joan Carles Navarro, Teresa Capell, Eulàlia Luque, Àlvaro Muro, Daniel Vega, M. Oliva Benítez, Sílvia Mora, M. José Ramos, Mariela Tamarit

El Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada ha editat aquesta recerca respectant el text original dels autors, que en són responsables de la correcció lingüística.

Les idees i opinions expressades en la recerca són de responsabilitat exclusiva dels autors, i no s'identifiquen necessàriament amb les del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada.

Avís legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència de [Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 3.0 No adaptada de Creative Commons](http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/deed.ca) el text complet de la qual es troba disponible a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/deed.ca>

Així doncs, es permet la reproducció, la distribució i la comunicació pública del material, sempre que se citi l'autoria del material i el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (Departament de Justícia) i no se'n faci un ús comercial ni es transformi per generar obra derivada.

Índex

1	Introducció, fonamentació justificació	6
2	Objectius i hipòtesis	9
3	Metodologia	11
3.1	Població objecte d'estudi.....	11
3.2	Variables	11
3.3	Instruments	11
3.4	Anàlisi i proves estadístiques.....	14
4	Descripció de la mostra.....	16
4.1	Variables sociodemogràfiques	16
4.2	Variables criminològiques i penitenciàries	17
4.3	Variables de conflicte i d'inadaptació a la presó.....	19
4.4	Indicadors de recolzament familiar (comunicacions).....	20
4.5	Autolesions i qüestionari ISAS	21
4.6	Variables clíniques	24
4.7	Consum de substàncies.....	25
4.8	Maltractaments i abusos	26
4.9	Variables psicomètriques	26
4.9.1	Puntuació BSL, McLean i BPQ.....	26
4.9.2	Criteris de TLP	27
5	Resultats.....	28
5.1	Comparació dels grups d'autòlisi i no autòlisi.....	28
5.2	Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris TLP (McLean)	35
5.2.1	Variables sociodemogràfiques i TLP	36
5.2.2	Variables criminològiques i penitenciàries i TLP.....	38
5.2.3	Variables de conflicte i d'inadaptació a la presó i TLP	42
5.2.4	Indicadors de recolzament familiar (comunicacions) i TLP	45
5.2.5	Autolesions i TLP	46
5.2.6	Variables clíniques i TLP	49
5.2.7	Consum de substàncies i TLP	51
5.2.8	Maltractaments i abusos i TLP.....	52
5.2.9	Variables psicomètriques i TLP	53
6	Revisió de les hipòtesis.....	59
6.1	Hipòtesi primera	59
6.2	Hipòtesi segona	60
6.3	Hipòtesi tercera	61
7	Conclusions	63
8	Referències bibliogràfiques.....	65

9	Annex.....	69
9.1	Annex 1. Altres taules	69
9.1.1	Consum de substàncies i conducta d'autòlisi	69
9.1.2	Consum de substàncies i TLP	71
9.2	Variables estudiades.....	73
9.2.1	Variables sociodemogràfiques.....	73
9.2.2	Variables criminològiques i penitenciàries	74
9.2.3	Variables de conflicte i d'inadaptació a la presó	77
9.2.4	Variables relacionades amb el recolzament familiar.....	79
9.2.5	Variables relacionades amb la conducta d'autòlisi	79
9.2.6	Variables clíniques.....	80
9.2.7	Variables de consum de substàncies tòxiques	81
9.2.8	Variables sobre maltractaments i abusos	81
9.2.9	Variables psicomètriques.....	82

1 Introducció, fonamentació justificació

El DSM-IV-TR descriu el trastorn límit de la personalitat (TLP) com un patró general d'inestabilitat en les relacions interpersonals, l'autoimatge i l'afectivitat, així com un pobre control dels impulsos (1). Les persones que pateixen un TLP poden experimentar, entre d'altres, importants canvis d'humor i estats de disfòria, ansietat, desconfiança en les relacions interpersonals, por a l'abandonament, sentiments crònics de buidor, conductes impulsives, abús de substàncies i problemes per funcionar normalment en la seva vida quotidiana.

Com la resta de trastorns de la personalitat (p.e., el trastorn paranoide o el trastorn dependent), els símptomes típics del TLP comencen a manifestar-se a l'adolescència i es fan evidents a l'inici de l'edat adulta (2). No obstant això, el TLP és el trastorn de la personalitat més comú, amb una elevada prevalença en la població general (1-2%) i psiquiàtrica (11-20%). Una de les seves característiques més rellevants és la comorbiditat amb altres trastorns mentals, principalment trastorns de l'estat d'ànim, abús o dependència de substàncies, trastorns de la conducta alimentària, trastorn d'estrès posttraumàtic i altres trastorns d'ansietat (3). Aquest fet fa que el TLP sigui un trastorn mental heterogeni i facilita que estigui clarament infra-diagnosticat (4). Així, per exemple, la demora en el seu diagnòstic és d'uns 9.5 anys en dones i 6.5 anys en homes (1). A més, atesa la seva complexitat, el TLP representa una elevada despesa social i econòmica, a més d'un gran cost personal i familiar (5).

L'interès científic en aquest trastorn ha crescut exponencialment en l'última dècada, i s'accepta en l'actualitat que a la seva base hi hauria una complexa interacció entre factors biològics i ambientals. Aquesta interacció propicia una important desregulació emocional en aquests pacients, que experimenten una gran dificultat per ajustar les seves respostes emocionals en base a les demandes de l'entorn o a un objectiu concret (6,7). En aquest context, la gran majoria de pacients amb TLP presenten conductes d'autolesió no suïcides (8-10), que es caracteritzen per un dany físic auto-infringit, amb finalitats no

acceptades socialment (p.e. fer-se un tatuatge), sense la intenció d'acabar amb la pròpia vida (p.e., tallar-se o cremar-se a un mateix) (9). En molts casos aquestes conductes d'autolesió tenen una funció d'autorregulació emocional (11), i cal destacar que són el factor de risc conegut més important per al suïcidi consumat (12–14) que, per la seva part, és altament prevalent en els pacients amb TLP (aprox. 9%) (15,16). A la base de les conductes d'autolesió hi haurien factors pròpiament biològics, i altres associats a l'aprenentatge social i per contingències (p.e., l'imitació, rebre atenció, percaça de sensacions)(9).

D'altra banda, si bé està prou establert que a les presons la prevalença de trastorns de la personalitat és molt alta i que la comorbilitat entre trastorn límit i antisocial és freqüent (17), no existeixen gaires estudis específics sobre la prevalença del TLP a les presons. Els interns que presenten trastorns de la personalitat acostumen a tenir més problemes d'adaptació a les normes de la institució i, en conseqüència, incorren de manera freqüent en violacions d'aquestes. A més, aquest sub-grup també presenta freqüentment conductes d'autolesió no suïcides, amenaces suïcides i altres conductes violentes. Atès que en general no es realitza un diagnòstic diferencial i que no existeixen en l'actualitat programes de tractament especialitzats en aquesta àrea a les presons, sembla plausible suposar que el descontrol conductual i els problemes d'adaptació d'aquests interns s'incrementin i s'agreugin. A més, els problemes d'aquests interns poden entendre's per part de l'*staff* penitenciari com simples 'conductes disruptives' i no com problemes de salut mental, responent així amb accions punitives que no redueixen els comportaments ni milloren la situació.

La incidència del TLP en la població encarcerada sembla ser especialment alta entre les dones, amb ràtios que oscil·len entre el 20 i el 30%. Aquesta taxa és molt més elevada que la que s'observa a la població general, a diferència del que succeeix en el cas dels homes (18,19). Si això és així, el diagnòstic de TLP en dones podria ser susceptible de ser considerat com un factor de vulnerabilitat pel desenvolupament de carreres delictives i persistència en la comissió de delictes. Ateses aquestes circumstàncies, s'han desenvolupat algunes experiències innovadores sobre programes d'intervenció estructurats a

presó que, no només beneficien als interns que presenten un TLP, sinó que també aconseguixen una reducció dels nivells de 'burnout' dels professionals que els tracten (20–23).

Tot i que de l'observació dels departaments de dones de les presons catalanes es desprèn que possiblement un número important d'internes poden presentar un diagnòstic de TLP, i que aquesta circumstància probablement té una gran rellevància sobre la seva conducta institucional i la carrera delictiva, així com sobre el clima i el funcionament ordinari de les unitats, fins la data cap estudi previ ha investigat la incidència del TLP en l'àmbit penitenciari català, ni tampoc s'ha implementat cap tractament específic i estructurat adreçat al TLP. Aquest estudi pretén establir quina és la incidència del TLP entre les dones empresonades a Catalunya. A més, es pretén determinar la conveniència de desenvolupament un programa estructurat de tractament.

2 Objectius i hipòtesis

En el moment de realitzar l'estudi, el CP Brians 1 tenia una població d'uns 1.300 interns, dels quals al voltant de 300 són dones. Atès que la detecció de TLP no es troba inclosa dins dels protocols d'ingressos del centre, només aquells interns pels quals ha estat valorat disposen d'un diagnòstic. En conseqüència, no es tenen dades directes sobre la incidència del TLP en la població de Brians 1. En general, pot afirmar-se que quan hi ha un diagnòstic de TLP aquest es produeix, o bé per informació provinent del propi interessat, o bé perquè les seves conductes autolesives o disruptives han activat en algun moment el procés diagnòstic.

Tot i això, si les conductes disruptives i autolesives poden ser considerades indicadors indirectes d'una major presència de TLP, fora esperable trobar majors índexs de conflictivitat i autolesió en les unitats de dones, atès que en aquestes es donaria una major incidència. Les dades corroboren aquesta hipòtesi: en efecte, les dones mostren índexs de conflictivitat¹ i d'autolesions² més alts, i una taxa de suïcidis³ molt més elevada (Taula 1).

Taula 1. Índex de conflictivitat i taxa d'autolesions i suïcidis.

	Índex de conflictivitat		Taxa d'autolesions		Suïcidis
	2013	2014	2013	2014	2008-2014
Homes	0,28	0,24	0,058	0,106	2(4,81*10.000)
Dones	0,78	0,8	0,363	0,316	5(41,32*10.000)

¹ Índex de conflictivitat: número total d'expedients disciplinaris incoats en cada departament, dividit pel número d'interns ubicats.

² Índex d'autolesions: número d'episodis d'autolesió dividit pel número total d'interns en cada departament.

³ Número total de suïcidis succeïts en el període. Entre parèntesi, l'equivalència en suïcidis per cada 10.000 interns.

Aquesta aproximació naturalística al fenomen, derivada de l'observació directa, tracta de posar de manifest la necessitat d'una aproximació metodològicament adequada que permeti organitzar en el futur millors estratègies de resposta. Així, el present estudi parteix de les següents hipòtesis inicials:

1.- Una part important de la població femenina encarcerada pot reunir criteris per un diagnòstic de TLP.

2.- Les internes diagnosticades de TLP presentaran més conductes d'autolesió i més episodis de suïcidi. Així mateix, presentaran en més alt grau comorbiditat amb altres patologies psiquiàtriques, consum de drogues i altres variables que la bibliografia relaciona amb un diagnòstic de TLP.

3.- Les internes diagnosticades de TLP presentaran més incidents regimentals, pitjors evolucions penitenciàries i carreres delictives més persistents.

Encara que l'objectiu principal d'aquest estudi és descriptiu, es tracta del primer pas per incorporar un programa de tractament estructurat del TLP als que en l'actualitat ofereix el CP Brians 1, en cas que es detecti que efectivament és necessari. Així, sorgeixen algunes hipòtesis que es desprenen directament de les anteriors i que hauran de ser desenvolupades en futurs estudis:

- a) És possible desenvolupar un programa de tractament estructurat del TLP a l'àmbit penitenciari.
- b) Les internes tributàries d'aquest tractament millorarien tant en la vessant personal, com en la seva adaptació al medi penitenciari, com en el seu pronòstic de reinserció.
- c) Un programa de tractament del TLP pot coadjuvar a millorar el clima social de les unitats de dones i rebaixar els nivells de 'burnout' dels professionals.

3 Metodologia

3.1 Població objecte d'estudi

S'estudien totes les dones encarcerades en el centre penitenciari Brians 1 en data 30 de juny de 2014: un total de 305.

3.2 Variables

Les variables s'han agrupat, per al seu anàlisi, en sociodemogràfiques, criminològiques i penitenciàries, de conflicte i d'inadaptació a la institució penitenciària, de recolzament familiar, de conducta d'autòlisi, clíniques, de consum de substàncies tòxiques, sobre maltractaments i abusos i, finalment, variables psicomètriques. Totes elles es detallen a l'annex 2.

3.3 Instruments

Per a la recollida de les variables enumerades anteriorment, s'han utilitzat els següents instruments:

- A. Plantilles *ad hoc* per la recollida d'informació del Sistema d'Informació dels Serveis Penitenciaris de Catalunya (SIPC) sobre les variables sociodemogràfiques, criminològiques i penitenciàries, de conflicte i d'inadaptació a la institució penitenciària i de recolzament familiar.
- B. Qüestionari autoinformat per a la recollida de les variables clíniques, de consum de substàncies i sobre maltractament i abusos
- C. Instrument ISAS (Inventory of Statements About Self-Injury) (24) per a la recollida d'informació autoinformada sobre conductes d'autolesió no suïcides (NSSI). Aquest instrument, en un primer apartat, avalua la

freqüència estimada de 12 diferents mètodes d'autolesió al llarg de la vida (p.e. tallar-se, cremar-se, colpejar-se), així com les seves característiques (p.e. edat d'inici, presència de dolor, desig d'abandonar aquest tipus de comportament). D'altra banda, aquelles persones que han reportat haver-se lesionat en alguna ocasió, han de completar un segon apartat. En aquesta secció, s'avaluen 13 possibles funcions de la conducta d'autolesió (veure a sota). Cada funció s'avalua amb tres ítems, que van de 0 (no és rellevant) a 2 (molt rellevant). Les puntuacions de cada una de les 13 funcions varien en un rang de 0 a 6. A més, d'aquestes 13 dimensions sobre la funcionalitat de l'autolesió, deriven dos factors de segon ordre que contempen si la funció és de tipus 'intra-personal' o 'inter-personal'. Aquest instrument ha mostrat una bona fiabilitat i validesa per l'avaluació d'aquests tipus de comportaments, tant en població general com clínica.

A continuació es descriuen les 13 dimensions que avalua l'ISAS, i la seva agrupació en els factors de segon ordre (A= intra-personal; B=inter-personal):

- Affect Regulation (regulació afectiva) [A]

- Interpersonal Boundaries (límits interpersonals) [B]

- Self-Punishment (auto castigar-se) [A]

- Self-Care (cuidar d'un mateix) [B]

- Anti-Dissociation/Feeling-Generation (evitar la dissociació/generar un sentiment) [A]

- Anti-Suicide (contra el suïcidi) [A]

- Sensation-Seeking (percaça de sensacions) [B]
- Peer-Bonding (apropar-se al demás) [B]
- Interpersonal Influence (influenciar als altres) [B]
- Toughness (tossuderia) [B]
- Marking Distress (senyalant el malestar) [A]
- Revenge (venjança) [B]
- Autonomy (autonomia) [A]

D. Qüestionari BSL-23 (Borderline Symptom List short form) (25). És una escala de 23 ítems que avalua simptomatologia relacionada amb el trastorn límit de la personalitat, en el termini de la última setmana. És un instrument fàcil de respondre i que ha mostrat una elevada consistència interna i una bona fiabilitat pel diagnòstic de TLP.

E. Qüestionari McLean (McLean Screening Instrument for Borderline Personality Disorder) (26). Es tracta d'una mesura de *d'screening* pel diagnòstic de trastorn límit de la personalitat. És un qüestionari auto-informat de 10 ítems de forma dicotòmica (si, no) que presenta unes adequades propietats psicomètriques.

F. Qüestionari BPQ (Borderline Personality Questionnaire) (27). Es tracta d'una mesura auto-reportada que consta de 80 ítems dicotòmics (Verdader, Fals), desenvolupada per l'avaluació del trastorn límit de la personalitat en base als criteris del DSM-IV. Consta de 9 sub-escalaes:

- Impulsivity (impulsivitat)
- Affective_Instability (inestabilitat afectiva)
- Abandonment (abandonament)
- Relationships (relacions)
- Self_Image (autoimatge)
- Suicide (suïcidi)
- Emptiness (buidor)
- Intense_Anger (ràbia intensa)
- Quasi_Psychotic_states (episodis quasi psicòtics)

3.4 Anàlisi i proves estadístiques

Primer es va procedir a un anàlisi descriptiu de les dades, a fi de proporcionar la informació més rellevant de la mostra d'estudi en relació, per exemple, a les variables sociodemogràfiques, criminològiques o penitenciàries.

Segon, en base a les hipòtesis plantejades, es van establir diferents sub-grups d'estudi: (i) possible cas TLP (puntuació al qüestionari McLean igual o major a 7 punts) versus casos sense criteris per TLP (puntuació al qüestionari McLean menor a 7 punts); (ii) presència de NSSI (més de 5 episodis de d'autolesió al llarg de la vida, en base al qüestionari ISAS) versus absència de NSSI (zero episodis de d'autolesió al llarg de la vida, en base al qüestionari ISAS). Les dades recollides (sociodemogràfiques, criminològiques i penitenciàries, i

clíniques) es van comparar entre aquests dos grups (TLP vs. noTLP; NSSI vs. noNSSI) a fi d'establir possibles diferències entre ells, mitjançant: (i) proves de chi-quadrat, per a taules de contingència de 2x2; (ii) la raó de versemblança, per a taules de contingència superiors; (iii) proves t-test de comparació de grups independents paramètrics; (iv) prova U de Mann-Whitney quan un dels grups està format per menys de 30 observacions i, finalment, (v) correlacions de Pearson.

4 Descripció de la mostra

4.1 Variables sociodemogràfiques

Taula 2. Variables categòriques sociodemogràfiques.

		N	%
Nacionalitat	Espanyola	198	64,9
	Estrangera	107	35,1
Àrea geogràfica de procedència	Àfrica, llevat Magrib	4	1,3
	Amèrica central i del sud	63	20,7
	Àsia	2	,7
	Europa de l'Est	24	7,9
	Europa occidental, llevat espanyoles	5	1,6
	Magrib	9	3,0
	Espanya	198	64,9
Estat civil	Soltera	170	56,7
	Casada	52	17,3
	Vídua	16	5,3
	Separada o divorciada	62	20,7
Té fills?	No	47	17,2
	Sí	227	82,8
Professió	Professions associades a tit. universitàries	6	3,3
	Administratives	15	8,2
	Servei de restauració -cambreres i cuineres-	35	19,1
	Serveis d'assistència personal	31	16,9
	Dependents de comerç o similar	36	19,7
	Treballadors qualificats	39	21,3
	Mestressa de casa	21	11,5
Nivell acadèmic	Estudis primaris	133	44,2
	Estudis Secundaris	117	38,9
	Estudis post obligatoris no universitaris	37	12,3
	Estudis universitaris	14	4,7

Taula 3. Variables quantitatives sociodemogràfiques.

	N	Mitjana	Desviació	Mínim	Màxim
Edat actual	305	39,14	9,11	21	69
Núm. fills	274	1,92	1,56	0	8

4.2 Variables criminològiques i penitenciàries

Taula 4. Variables categòriques criminològiques i penitenciàries.

		N	%
Ingressos previs a presó?	No	169	55,4
	Sí	136	44,6
Situació processal-penal en la estada actual	Penada	286	93,8
	Preventiva	19	6,2
Tipus de delictes	Contra la llibertat sexual	8	2,6
	Contra les persones	50	16,4
	Contra la salut pública	86	28,2
	Contra la seguretat del trànsit	4	1,3
	Contra la propietat sense violència	55	18,0
	Contra la propietat amb violència	75	24,6
	Delictes contra drets de persones i llurs llibertats	10	3,3
	Falsificacions	6	2,0
	Incendi	6	2,0
	Contra Administració de Justícia	5	1,6
Ha estat en règim tancat?	No	262	85,9
	Sí	43	14,1
Ha estat en règim obert?	No	262	85,9
	Sí	43	14,1

Taula 5. Variables quantitatives criminològiques i penitenciàries.

	N	Mitjana	Desviació	Mínim	Màxim
Inici carrera criminal	305	33,48	9,82	16,3	68,1
Ingressos previs amb condemna	305	,78	2,06	0	16
Ingressos previs preventius	305	,70	1,49	0	15
Total ingressos previs	305	1,47	3,24	0	30
Temps previ a presó amb condemna	305	274,48	810,92	0	6623
Temps previ amb causes preventives	305	71,70	231,23	0	2221
Total temps previ a presó	305	346,18	880,38	0	6742
Núm. causes de l'estada actual	305	2,81	3,40	1	26
Durada de la condemna (en dies)	286	2550,56	1995,96	96	13046
Temps continuat a presó	305	1052,25	866,20	17	4908
Dies en règim tancat	305	32,13	140,06	0	1720
Dies en règim ordinari	305	749,72	688,31	0	4221
Dies en règim obert	305	38,81	148,42	0	1380
Dies a presó preventiva	305	231,60	369,05	0	1974
Raó dies règim tancat x 100 dies estada	305	1,94	6,74	0	64,21
Raó dies règim ordinari x 100 dies estada	305	71,44	32,17	0	100
Raó dies règim obert x 100 dies estada	305	3,54	12,81	0	87
Raó dies preventiu x 100 dies estada	305	23,08	31,99	0	100
<i>Penositat</i> de la condemna actual	305	1111,29	952,48	19	5973
Diferència entre la <i>penositat</i> i l'estada	305	59,04	177,23	-690	1721

4.3 Variables de conflicte i d'inadaptació a la presó

Taula 6. Variables categòriques de conflicte i d'inadaptació a la presó.

		N	%
Aplicació de subjeccions psiquiàtriques?	No	264	86,6
	Sí	41	13,4
Aplicació de manilles?	No	284	93,1
	Sí	21	6,9
Aplicació de força física?	No	234	76,7
	Sí	71	23,3
Aplicació d'aïllament provisional?	No	204	66,9
	Sí	101	33,1
Aplicació de mesures coercitives?	No	195	63,9
	Sí	110	36,1
Expedients molt greus incoats?	No	198	64,9
	Sí	107	35,1
Expedients greus incoats?	No	183	60,0
	Sí	122	40,0
Expedients lleus incoats?	No	252	82,6
	Sí	53	17,4
Expedients incoats?	No	157	51,5
	Sí	148	48,5

Taula 7. Variables quantitatives de conflicte i d'inadaptació a la presó.

	N	Mitjana	Desviació	Mínim	Màxim
Núm. aplicacions de subjeccions psiquiàtriques	55	4,24	7,54	1	52
Temps durada subjeccions psiquiàtriques	55	43,93	124,73	,9	878,8
Temps mitjà per subjecció psiquiàtrica	55	8,14	7,78	,9	43,1
Núm. aplicacions de manilles	21	1,29	,46	1	2
Núm. aplicacions de la força física	71	2,61	1,95	1	9
Núm. aplicacions d'aïllament provisional	101	5,11	5,40	1	24
Temps de durada de l'aïllament provisional	101	49,98	57,61	,3	222,8
Temps mitjà per aïllament provisional	101	9,02	4,91	,3	23,0
Núm. aplicacions de mesures coercitives	111	8,66	10,09	1	52
Temps total durada subjeccions i AP (hores)	111	67,25	108,56	,3	878,8
Temps mitjà durada subjeccions i AP (hores)	111	9,36	6,25	,3	43,1
Raó durada sub. i AP (hores) x 100 dies estada	111	5,67	7,56	,01	46,4
Núm. expedients molt greus	305	1,66	3,84	0	28
Núm. expedients greus	305	3,34	10,51	0	95
Núm. expedients lleus	305	,48	1,69	0	21
Núm. expedients incoats	305	5,49	15,06	0	129
Raó expedients disciplinaris x 100 dies estada	305	,496	1,23	0	13,2

4.4 Indicadors de recolzament familiar (comunicacions)

Taula 8. Variables categòriques de recolzament familiar.

		N	%
Comunicacions de familiars o amics?	No	90	29,5
	Sí	215	70,5
Comunicacions íntimes?	No	128	42,0
	Sí	177	58,0
Comunicacions orals per locutori?	No	36	11,8
	Sí	269	88,2
Ha comunicat (en general)?	No	25	8,2
	Sí	280	91,8

Taula 9. Variables quantitatives de recolzament familiar.

	N	Mitjana	Desviació	Mínim	Màxim
Núm. comunicacions familiars o amics	305	18,70	28,98	0	175
Núm. comunicacions íntimes	305	16,31	32,63	0	254
Núm. comunicacions per locutori	305	76,26	114,69	0	883
Núm. total de comunicacions	305	111,27	159,78	0	1107
Raó comunicacions x 100 dies estada	305	3,44	4,94	0	34,2

4.5 Autolesions i qüestionari ISAS

Taula 10. Variables categòriques relacionades amb les autolesions.

		N	%
S'ha autolesionat? ⁴	No	254	83,3
	Sí	51	16,7
Núm. autolesions per intervals	Cap vegada	226	74,1
	1 vegada	15	4,9
	De 2 a 10	13	4,3
	De 11 a 50	14	4,6
	De 51 a 100	11	3,6
	De 101 a 1000	11	3,6
	Més de 1000	15	4,9
Experimenta dolor físic durant les autolesions?	Sí	27	34,6
	De vegades	10	12,8
	No	41	52,6
Està sola quan s'autolesiona?	Sí	57	73,1
	De vegades	7	9,0
	No	14	17,9
Temps entre el desig i l'autolesió	Menys de 1 hora	61	83,6
	1 a 3 hores	4	5,5
	3 a 6 hores	2	2,7
	6 a 12 hores	1	1,4
	12 a 24 hores	1	1,4
	Més de un dia	4	5,5
Desitja deixar d'autolesionar-se?	Sí	70	89,7
	No	8	10,3

⁴ Autolesions en un nombre inferior o igual a 5 han estat categoritzades con a "No".

Taula 11. Variables quantitatives relacionades amb les autolesions. Tota la mostra.

	N	Mitjana	Desviació	Mínim	Màxim
Núm. vegades que s'ha tallat	305	21,96	155,13	0	2000
Núm. vegades que s'ha mossegat	305	8,51	71,24	0	1000
Núm. vegades que s'ha cremat	305	,21	1,21	0	11
Núm. vegades que s'ha fet marques a la pell	305	1,11	8,52	0	100
Núm. vegades que s'ha pessigat	305	5,62	50,02	0	500
Núm. vegades que s'ha estirat els cabells	305	13,29	71,91	0	500
Núm. vegades que s'ha esgarrapat greument	305	14,10	86,90	0	1000
Núm. vegades que s'ha colpejat	305	26,63	115,72	0	1000
Núm. vegades que ha impedit la cicatrització	305	11,47	78,14	0	1000
Vegades fregat pell sobre sup. rugosa	305	4,36	41,54	0	500
Núm. vegades que s'ha clavat agulles	305	1,22	10,33	0	100
Núm. vegades ingerit substàncies perilloses	305	2,41	29,34	0	500
Núm. vegades d'altres maneres	305	3,38	57,26	0	1000
Edat primera autolesió	73	21,30	9,47	7	42
Núm. total de conductes autolesives	305	114,27	482,04	0	3701

Taula 12. Variables quantitatives relacionades amb les autolesions. Només dones amb conducta autolesiva.

	N	Mitjana	Desviació	Mínim	Màxim
Núm. vegades que s'ha tallat	51	130,76	363,07	0	2000
Núm. vegades que s'ha mossegat	51	50,88	169,29	0	1000
Núm. vegades que s'ha cremat	51	1,27	2,74	0	11
Núm. vegades que s'ha fet marques a la pell	51	6,61	20,12	0	100
Núm. vegades que s'ha pessigat	51	33,61	119,37	0	500
Núm. vegades que s'ha estirat els cabells	51	79,47	161,49	0	500
Núm. vegades que s'ha esgarrapat greument	51	84,35	199,68	0	1000
Núm. vegades que s'ha colpejat	51	159,12	244,79	0	1000
Núm. vegades que ha impedit la cicatrització	51	68,57	182,01	0	1000
Vegades fregat pell sobre sup. rugosa?	51	26,06	99,56	0	500
Núm. vegades que s'ha clavat agulles	51	7,25	24,58	0	100
Núm. vegades ingerit substàncies perilloses	51	14,35	71,12	0	500
Núm. vegades d'altres maneres	51	20,20	139,96	0	1000
Edat primera autolesió	49	18,29	8,24	7	42
Núm. total de conductes autolesives	51	682,51	1008,60	6	3701

Taula 13. Variables psicomètriques (ISAS). Dones amb conducta autolesiva.

	N	Mitjana	Desviació	Mínim	Màxim
Affect Regulation	49	4,67	1,57	0	6
Interpersonal Boundaries	47	1,57	1,66	0	6
Self-Punishment	49	3,20	1,79	0	6
Self-Care	50	2,14	1,77	0	6
Anti-Dissociation/Feeling-Generation	50	1,94	1,82	0	6
Anti-Suicide	48	2,48	1,98	0	6
Sensation-Seeking	48	1,06	1,39	0	6
Peer-Bonding	51	,94	1,53	0	5
Interpersonal Influence	48	2,00	1,82	0	6
Toughness	49	1,41	1,91	0	6
Marking Distress	48	2,81	1,61	0	6
Revenge	49	1,43	1,72	0	6
Autonomy	48	1,10	1,50	0	6
Interpersonal Functions	43	11,05	8,82	,00	33,00
Intrapersonal Functions	46	15,28	5,38	3,00	27,00

4.6 Variables clíniques

Taula 14. Variables categòriques clíniques.

		N	%
Episodis depressius	No	73	40,6
	Sí	107	59,4
TDAH (trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat)	No	151	85,3
	Sí	26	14,7
TP (trastorn de la personalitat)	No	132	77,6
	Sí	38	22,4
TCA- Bulimia (trastorn conducta alimentària)	No	162	90,0
	Sí	18	10,0
TCA-Anorexia (trastorno conducta alimentària)	No	164	91,1
	Sí	16	8,9
VIH	No	158	87,8
	Sí	22	12,2
VHC	No	139	79,0
	Sí	37	21,0
Tractament psicofarmacològic	No	84	46,2
	Sí	98	53,8
Toxicomania pares	No	145	79,7
	Sí	37	20,3
Tutelats en la infància per la DGAIA	No	161	88,5
	Sí	21	11,5
Estància en centres de Justícia Juvenil	No	156	85,2
	Sí	27	14,8
Pràctica de la prostitució	No	150	82,9
	Sí	31	17,1

4.7 Consum de substàncies

Taula 15. Variables categòriques de consum de substàncies.

		N	%
Consum de d'opiacis	Mai	102	62,2
	Una mica	17	10,4
	Força	5	3,0
	Molt	9	5,5
	Moltíssim	31	18,9
Consum de psicoestimulants	Mai	117	72,7
	Una mica	15	9,3
	Força	7	4,3
	Molt	11	6,8
	Moltíssim	11	6,8
Consum de cocaïna	Mai	77	46,7
	Una mica	17	10,3
	Força	14	8,5
	Molt	12	7,3
	Moltíssim	45	27,3
Consum de cannabis	Mai	75	46,3
	Una mica	29	17,9
	Força	10	6,2
	Molt	15	9,3
	Moltíssim	33	20,4
Consum de benzodiacepines	Mai	96	59,3
	Una mica	22	13,6
	Força	10	6,2
	Molt	10	6,2
	Moltíssim	24	14,8
Consum d'alcohol	Mai	70	41,4
	Una mica	51	30,2
	Força	14	8,3
	Molt	12	7,1
	Moltíssim	22	13,0

4.8 Maltractaments i abusos

Taula 16. Variables categòriques sobre maltractaments i abusos.

		N	%
Maltractaments físics en la infància	No	124	68,1
	Sí	58	31,9
Maltractaments físics en l'edat adulta	No	100	55,2
	Sí	81	44,8
Maltractaments psicològics en la infància	No	113	62,4
	Sí	68	37,6
Maltractaments psicològics en l'edat adulta	No	78	43,1
	Sí	103	56,9
Història d'abús sexual en la infància	No	131	43,0
	Sí	51	16,7
Història d'abús sexual en l'edat adulta	No	139	76,0
	Sí	44	24,0

4.9 Variables psicomètriques

4.9.1 Puntuació BSL, McLean i BPQ

Taula 17. Variables psicomètriques (BSL, McLean i BPQ).

	N	Mitjana	Desviació	Mínim	Màxim
Total_BSL	177	,8160	,88405	,00	3,61
McLean	203	4,49	3,16	0	10
BPQ_Impulsivity	199	2,89	2,01	0	9
BPQ_Affective_Instability	202	5,34	3,08	0	10
BPQ_Abandonment	202	3,01	2,50	0	9
BPQ_Relationships	204	4,22	2,46	0	8
BPQ_Self_Image	209	1,72	2,12	0	9
BPQ_Suicide	209	2,09	2,26	0	7
BPQ_Emptiness	201	3,04	2,69	0	10
BPQ_Intense_Anger	206	3,42	2,81	0	10
BPQ_Quasi_Psychotic_states	205	1,60	1,87	0	7

4.9.2 Criteris de TLP

Taula 18. Variables categòriques sobre criteris psicomètrics.

		N	%
Criteris de TLP segons BSL ⁵	No	162	91,5
	Sí	15	8,5
Criteris de TLP segons McLean ⁶	No	117	65,7
	Sí	61	34,3
Criteris de TLP segons BPQ_Impulsivity ⁷	No	94	47,2
	Sí	105	52,8
Criteris de TLP segons BPQ_Affective_Instability ⁷	No	67	33,2
	Sí	135	66,8
Criteris de TLP segons BPQ_Abandonment ⁷	No	68	33,7
	Sí	134	66,3
Criteris de TLP segons BPQ_Relationships ⁷	No	60	29,4
	Sí	144	70,6
Criteris de TLP segons BPQ_Self_Image ⁷	No	126	60,3
	Sí	83	39,7
Criteris de TLP segons BPQ_Suicide ⁷	No	83	39,7
	Sí	126	60,3
Criteris de TLP segons BPQ_Emptiness ⁷	No	74	36,8
	Sí	127	63,2
Criteris de TLP segons BPQ_Intense_Anger ⁷	No	100	48,5
	Sí	106	51,5
Criteris de TLP segons BPQ_Quasi_Psychotic_states ⁷	No	72	35,1
	Sí	133	64,9

⁵ S'ha considerat que es compleix criteris de TLP amb valors superiors o iguals a 2,22.

⁶ S'ha considerat que es compleix criteris de TLP amb valors superiors o iguals a 7.

⁷ S'ha considerat que es compleix criteris de TLP quan els valors són superiors a la mitjana obtinguda per a una població normal i sana, segons la relació següent: Impulsivity > 2,37; Affective_Instability > 3,98; Abandonment > 1,48; Relationships > 2,07; Self_Image > 1,28; Suicide > 0,34; Emptiness > 1,92; Intense_Anger > 2,85; Quasi_Psychotic_states > 0,73.

5 Resultats

5.1 Comparació dels grups d'autòlisi i no autòlisi

Es destaquen els següents resultats, tots ells derivats de diferències estadísticament significatives. Tal i com es pot observar a la Taula 19, les dones espanyoles manifesten més conductes autolítiques (un 22,2%) que les estrangeres (6,5%). Tanmateix, de totes les dones, les magribines són les que més s'han autolesionat (un 33,3% del total)

Taula 19. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables categòriques sociodemogràfiques (I)

			Conducta d'autòlisi		
			No	Sí	Total
Nacionalitat	Espanyola	N	154	44	198
		%	77,8%	*22,2%	100,0%
	Estrangera	N	100	7	107
		%	93,5%	*6,5%	100,0%
Àrea geogràfica de procedència (1)	Àfrica, llevat Magrib	N	4	0	4
		%	100,0%	,0%	100,0%
	Amèrica central i del sud	N	60	3	63
		%	95,2%	4,8%	100,0%
	Àsia	N	2	0	2
		%	100,0%	,0%	100,0%
	Europa de l'Est	N	23	1	24
		%	95,8%	4,2%	100,0%
	Europa occidental, llevat espanyoles	N	5	0	5
		%	100,0%	,0%	100,0%
	Magrib	N	6	3	9
		%	66,7%	*33,3%	100,0%
Espanya	N	154	44	198	
	%	77,8%	*22,2%	100,0%	
Estat civil (1)	Soltera	N	137	33	170
		%	80,6%	19,4%	100,0%
	Casada	N	47	5	52
		%	90,4%	9,6%	100,0%
	Vídua	N	15	1	16
%		93,8%	6,3%	100,0%	
Separada o divorciada	N	51	11	62	
	%	82,3%	17,7%	100,0%	

Respecte de l'edat, les dones que presenten conductes d'autòlisi són més joves (34,6 davant 40 anys; veure Taula 20).

Taula 20. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables quantitatives sociodemogràfiques

Variable	Amb Conducta d'autòlisi		Sense Conducta d'autòlisi	
	N	Mitjana	N	Mitjana
Edat actual	51	*34,61	254	*40,06

Un 24,3% de les dones que van tenir ingressos previs a presó manifesten conductes d'autòlisi, enfront un 10,7% de les que no n'han tingut (Taula 21).

Taula 21. Comparació dels grups d'autòlisi i no autòlisi. Variables categòriques criminològiques i penitenciàries.

		Conducta d'autòlisi			
		No	Sí	Total	
Ingressos previs a presó?	No	N	151	18	169
		%	89,3%	*10,7%	100,0%
	Sí	N	103	33	136
		%	75,7%	*24,3%	100,0%

Les dones amb conductes d'autòlisi van iniciar la carrera criminal més joves (28,2 *versus* 34,55 anys) i estan actualment a presó per més causes (3,96 *versus* 2,57 causes). Un 30,2% de les dones que han estat en règim tancat han tingut conductes d'autòlisi, enfront un 14,5% de les que no ho han estat. La mitjana de dies en règim tancat és de 85,33, enfront 21,44 de les que no s'han autolesionat (veure Taula 22).

Taula 22. Comparació dels grups d'autòlisi i no autòlisi. Variables quantitatives criminològiques i penitenciàries.

Variable	Amb Conducta d'autòlisi		Sense Conducta d'autòlisi	
	N	Mitjana	N	Mitjana
Inici carrera criminal	51	*28,18	254	*34,55
Raó dies règim tancat x 100 dies estada	51	*5,78	254	*1,16

Quant a l'aplicació de mesures coercitives, les dones que han informat de conductes autolítiques dupliquen els percentatges de les que no les han presentat en totes les mesures coercitives: aplicació de subjeccions psiquiàtriques (29,3%), manilles (33,3%), força física (29,6%), aïllament provisional (22,8). En general, el 24,5% de les dones a les quals se'ls ha aplicat

una mesura coercitiva han manifestat conductes d'autòlisi. El nombre d'aplicacions de mesures coercitives és molt superior en el grup d'autòlisi (15, enfront 6,52). També són molt més freqüents les conductes d'autolesió entre aquelles dones amb expedients molt greus incoats (22,4%), greus (22,1%), o lleus (26,4%). En general, el 21,6% de les dones amb expedients incoats han presentat conductes d'autòlisi. El nombre d'expedients incoats és superior al grup d'autòlisi (13,12 versus 3,95 expedients).

Taula 23. Comparació dels grups d'autòlisi i no autòlisi. Variables categòriques de conflicte i inadaptació (expedients disciplinaris).

		Conducta d'autòlisi			
		No	Sí	Total	
Expedients molt greus incoats?	No	N	171	27	198
		%	86,4%	*13,6%	100,0%
	Sí	N	83	24	107
		%	77,6%	*22,4%	100,0%
Expedients greus incoats?	No	N	159	24	183
		%	86,9%	*13,1%	100,0%
	Sí	N	95	27	122
		%	77,9%	*22,1%	100,0%
Expedients lleus incoats?	No	N	215	37	252
		%	85,3%	*14,7%	100,0%
	Sí	N	39	14	53
		%	73,6%	*26,4%	100,0%
Expedients incoats?	No	N	138	19	157
		%	87,9%	*12,1%	100,0%
	Sí	N	116	32	148
		%	78,4%	*21,6%	100,0%

En referència a les variables clíniques, presenten conductes d'autòlisi el 36,4% de les dones amb episodis depressius, el 50% de les TDAH, el 52,6% de les TP, el 55,6% de les que informen de trastorn de la conducta alimentària, el 37,8% de les que tenen tractament psicofarmacològic, el 45,9% els pares de les quals eren toxicòmans, el 57,1% de les que van ser tutelades per la DGAIA i el 55,6% de les que van estar internades en centres de justícia juvenil.

Taula 24. Comparació dels grups d'autòlisi i no autòlisi. Variables categòriques clíniques (I).

		Conducta d'autòlisi			
		No	Sí	Total	
Episodis depressius	No	N	69	4	73
		%	94,5%	*5,5%	100,0%
	Sí	N	68	39	107
		%	63,6%	*36,4%	100,0%
TDAH (trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat)	No	N	121	30	151
		%	80,1%	*19,9%	100,0%
	Sí	N	13	13	26
		%	50,0%	*50,0%	100,0%
TP (trastorn de la personalitat)	No	N	115	17	132
		%	87,1%	*12,9%	100,0%
	Sí	N	18	20	38
		%	47,4%	*52,6%	100,0%
TCA- Bulimia (trastorn conducta alimentària)	No	N	130	32	162
		%	80,2%	*19,8%	100,0%
	Sí	N	8	10	18
		%	44,4%	*55,6%	100,0%
TCA-Anorexia (trastorno conducta alimentària)	No	N	130	34	164
		%	79,3%	*20,7%	100,0%
	Sí	N	7	9	16
		%	43,8%	*56,3%	100,0%
VIH	No	N	118	40	158
		%	74,7%	25,3%	100,0%
	Sí	N	19	3	22
		%	86,4%	13,6%	100,0%
VHC	No	N	107	32	139
		%	77,0%	23,0%	100,0%
	Sí	N	28	9	37
		%	75,7%	24,3%	100,0%

Quant al consum de substàncies, presenten conducta d'autòlisi el 51,7% de les que consumeixen psicoestimulants, el 43,7% de les cocaïnòmanes, el 55,2% de les que consumeixen cànnabis, el 50% de les que prenen benzodiazepines, i el 47,9% de les consumidores d'alcohol.

Taula 25. Comparació dels grups d'autòlisi i no autòlisi. Variables dicotòmiques de consum de substàncies.

		Conducta d'autòlisi			
		No	Sí	Total	
Consum de d'opiacis	No	N	92	27	119
		%	77,3%	22,7%	100,0%
	Sí	N	30	15	45
		%	66,7%	33,3%	100,0%
Consum de psicoestimulants	No	N	106	26	132
		%	80,3%	*19,7%	100,0%
	Sí	N	14	15	29
		%	48,3%	*51,7%	100,0%
Consum de cocaïna	No	N	83	11	94
		%	88,3%	*11,7%	100,0%
	Sí	N	40	31	71
		%	56,3%	*43,7%	100,0%
Consum de cànnabis	No	N	94	10	104
		%	90,4%	*9,6%	100,0%
	Sí	N	26	32	58
		%	44,8%	*55,2%	100,0%
Consum de benzodiacepines	No	N	98	20	118
		%	83,1%	*16,9%	100,0%
	Sí	N	22	22	44
		%	50,0%	*50,0%	100,0%
Consum d'alcohol	No	N	102	19	121
		%	84,3%	*15,7%	100,0%
	Sí	N	25	23	48
		%	52,1%	*47,9%	100,0%

Quant als maltractaments i abusos, entre el 32 i el 47% de les dones amb algun tipus d'abús físic, psicològic o sexual en la infància o en l'edat adulta ha informat de conductes autolesives.

Taula 26. Comparació dels grups d'autòlisi i no autòlisi. Variables categòriques sobre maltractaments i abusos.

		Conducta d'autòlisi			
		No	Sí	Total	
Maltractaments físics en la infància	No	N	104	20	124
		%	83,9%	*16,1%	100,0%
	Sí	N	35	23	58
		%	60,3%	*39,7%	100,0%

Maltractaments físics en l'edat adulta	No	N	89	11	100
		%	89,0%	*11,0%	100,0%
	Sí	N	49	32	81
		%	60,5%	*39,5%	100,0%
Maltractaments psicològics en la infància	No	N	89	11	100
		%	89,0%	*11,0%	100,0%
	Sí	N	49	32	81
		%	60,5%	*39,5%	100,0%
Maltractaments psicològics en l'edat adulta	No	N	69	9	78
		%	88,5%	*11,5%	100,0%
	Sí	N	70	33	103
		%	68,0%	*32,0%	100,0%
Història d'abús sexual en la infància	No	N	106	25	131
		%	80,9%	*19,1%	100,0%
	Sí	N	34	17	51
		%	66,7%	*33,3%	100,0%
Història d'abús sexual en l'edat adulta	No	N	117	22	139
		%	84,2%	*15,8%	100,0%
	Sí	N	23	21	44
		%	52,3%	*47,7%	100,0%

En referència a les variables psicomètriques, totes les puntuacions en BSL, McLean i BPQ són significativament superiors entre les dones amb conducta d'autòlisi que entre les dones que no s'han autolesionat.

Taula 27. Comparació dels grups d'autòlisi i no autòlisi. Variables psicomètriques (BSL, McLean i BPQ).

Variable	Amb Conducta d'autòlisi		Sense Conducta d'autòlisi	
	N	Mitjana	N	Mitjana
Total_BSL	37	*1,53	140	*0,63
McLean	48	*7,65	155	*3,51
Impulsivity	46	*4,65	153	*2,36
Affective_Instability	48	*7,46	154	*4,68
Abandonment	46	*5,15	156	*2,38
Relationships	48	*6,02	156	*3,66
Self_Image	46	*3,26	163	*1,28
Suicide	48	*4,58	161	*1,35
Emptiness	47	*5,19	154	*2,39
Intense_Anger	48	*5,88	158	*2,68
Quasi_Psychotic_states	48	*2,77	157	*1,24

Quant als diferents criteris de TLP, segons BSL, McLean o BPQ, tots els grups de dones que sí han informat de criteris de TLP registren percentatges molt

més elevats en conducta autolítica que les dones que no compleixen els criteris de TLP.

Taula 28. Comparació dels grups d'autòlisi i no autòlisi. Variables categòriques sobre criteris psicòmètrics de TLP (I).

		Conducta d'autòlisi			
		No	Sí	Total	
Criteris de TLP segons BSL ⁸	No	N	134	28	162
		%	82,7%	*17,3%	100,0%
	Sí	N	6	9	15
		%	40,0%	*60,0%	100,0%
Criteris de TLP segons McLean ⁹	No	N	104	13	117
		%	88,9%	*11,1%	100,0%
	Sí	N	26	35	61
		%	42,6%	*57,4%	100,0%
Criteris de TLP segons BPQ_Impulsivity ¹⁰	No	N	89	5	94
		%	94,7%	*5,3%	100,0%
	Sí	N	64	41	105
		%	61,0%	*39,0%	100,0%
Criteris de TLP segons BPQ_Affective_Instability ^{iError! Marcador no definido.}	No	N	62	5	67
		%	92,5%	*7,5%	100,0%
	Sí	N	92	43	135
		%	68,1%	*31,9%	100,0%
Criteris de TLP segons BPQ_Abandonment ^{iError! Marcador no definido.}	No	N	65	3	68
		%	95,6%	*4,4%	100,0%
	Sí	N	91	43	134
		%	67,9%	*32,1%	100,0%
Criteris de TLP segons BPQ_Relationships ^{iError! Marcador no definido.}	No	N	57	3	60
		%	95,0%	*5,0%	100,0%
	Sí	N	99	45	144
		%	68,8%	*31,3%	100,0%

* Valors amb diferències estadísticament significatives.

⁸ S'ha considerat que es compleix criteris de TLP amb valors superiors o iguals a 2,22.

⁹ S'ha considerat que es compleix criteris de TLP amb valors superiors o iguals a 7.

¹⁰ S'ha considerat que es compleix criteris de TLP quan els valors són superiors a la mitjana obtinguda per a una població normal i sana, segons la relació següent: Impulsivity > 2,37; Affective_Instability > 3,98; Abandonment > 1,48; Relationships > 2,07; Self_Image > 1,28; Suicide > 0,34; Emptiness > 1,92; Intense_Anger > 2,85; Quasi_Psychotic_states > 0,73.

5.2 Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris TLP (McLean)

Atesa la relació que hi ha entre “registrar conducta d'autòlisi” i “indicar criteris de TLP” (un 72,9% de les dones que s'han autolesionat informen de criteris de TLP), s'espera trobar que els resultats de comparar els grups en funció del criteri de TLP siguin similars als que s'han trobat en comparar els grups amb i sense conducta d'autòlisi.

Electivament, es troba que són més freqüents els criteris de TLP entre les dones espanyoles; entre les més joves; entre les que tenen més ingressos a presó; les que van iniciar abans la carrera delinqüencial; les que estan preses per major nombre de causes; les que han passat més temps en règim tancat; entre les que se'ls ha aplicat mesures coercitives de qualsevol tipus; les que tenen expedient disciplinari incoats greus o lleus; entre les que informen d'un major nombre total d'autolesions i més vegades s'han autolesionat en qualsevol de les maneres recollides en l'autoinforme; entre les que presenten trastorns depressius, per dèficit d'atenció, de personalitat, de bulímia o de VIH. També és superior la freqüència de criteris de TLP entre les que prenen tractament psicofarmacològic, les que tenen pares toxicòmans, les que van ser tutelades per la DGAIA, les que van estar en centres de justícia juvenil i les que practiquen la prostitució; entre les que informen de consum de substàncies (opiacis, psicoestimulants, cocaïna, cànnabis, benzodiazepines i alcohol); i entre les que van patir algun tipus de maltractament físic, psicològic o sexual.

D'altra banda, les puntuacions en BSL, McLean i BPQ són significativament superiors en les dones amb criteris de TLP segons McLean. Quant a altres criteris de TLP, en tots els grups que sí que tenen criteris de TLP (segons BSL o segons BPQ), la freqüència de ser sí en els criteris de TLP segons McLean és molt superior.

5.2.1 Variables sociodemogràfiques i TLP

Taula 29. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables categòriques sociodemogràfiques (I).

			Criteris de TLP (McLean)		
			No	Sí	Total
Nacionalitat	Espanyola	N	66	46	112
		%	58,9%	*41,1%	100,0%
	Estrangera	N	51	15	66
		%	77,3%	*22,7%	100,0%
Àrea geogràfica de procedència (1)	Àfrica, llevat Magrib	N	1	0	1
		%	100,0%	,0%	100,0%
	Amèrica central i del sud	N	35	9	44
		%	79,5%	20,5%	100,0%
	Àsia	N	-	-	-
		%	-	-	-
	Europa de l'Est	N	10	3	13
		%	76,9%	23,1%	100,0%
	Europa occidental, llevat espanyoles	N	2	0	2
		%	100,0%	,0%	100,0%
	Magrib	N	3	3	6
		%	50,0%	50,0%	100,0%
	Espanya	N	66	46	112
		%	58,9%	41,1%	100,0%
Estat civil (1)	Soltera	N	57	43	100
		%	57,0%	43,0%	100,0%
	Casada	N	20	7	27
		%	74,1%	25,9%	100,0%
	Vídua	N	8	2	10
		%	80,0%	20,0%	100,0%
Separada o divorciada	N	29	9	38	
	%	76,3%	23,7%	100,0%	

* Valors amb diferències estadísticament significatives. (1) S'ha utilitzat la raó de versemblança.

Taula 30. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables categòriques sociodemogràfiques (II).

		Criteris de TLP (McLean)			
		No	Sí	Total	
Té fills?	No	N	16	9	25
		%	64,0%	36,0%	100,0%
	Sí	N	85	49	134
		%	63,4%	36,6%	100,0%
Professió (1)	Professions associades a titulacions universitàries	N	3	1	4
		%	75,0%	25,0%	100,0%
	Administratives	N	8	2	10
		%	80,0%	20,0%	100,0%
	Servei de restauració - cambres i cuineres-	N	10	9	19
		%	52,6%	47,4%	100,0%
	Serveis d'assistència personal	N	11	5	16
		%	68,8%	31,3%	100,0%
	Dependents de comerç o similar	N	10	9	19
		%	52,6%	47,4%	100,0%
	Treballadors qualificats	N	19	5	24
		%	79,2%	20,8%	100,0%
Mestressa de casa	N	6	5	11	
	%	54,5%	45,5%	100,0%	
Estudis assolits (1)	Estudis primaris	N	44	28	72
		%	61,1%	38,9%	100,0%
	Estudis secundaris	N	53	25	78
		%	67,9%	32,1%	100,0%
	Estudis post obligatoris no universitaris	N	10	6	16
		%	62,5%	37,5%	100,0%
Estudis universitaris	N	7	2	9	
	%	77,8%	22,2%	100,0%	

(1) S'ha utilitzat la raó de versemblança.

Taula 31. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables quantitatives sociodemogràfiques.

Variable	Amb Criteris de TLP (McLean)		Sense Criteris de TLP (McLean)	
	N	Mitjana	N	Mitjana
Edat actual	61	*36,25	117	*39,33
Núm. Fills	58	1,88	101	2,13

* Valors amb diferències estadísticament significatives.

5.2.2 Variables criminològiques i penitenciàries i TLP

Taula 32. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables quantitatives sociodemogràfiques.

Percentatges verticals		Criteris de TLP (McLean)			
		No	Sí	Total	
Tipus de delictes (1)	Contra la llibertat sexual	N	5	1	6
		%	4,27%	1,64%	3,37%
	Contra les persones	N	26	4	30
		%	22,22%	6,56%	16,85%
	Contra la salut pública	N	36	16	52
		%	30,77%	26,23%	29,21%
	Contra la seguretat del trànsit	N	1	0	1
		%	0,85%	0,00%	0,56%
	Contra la propietat sense violència	N	15	11	26
		%	12,82%	18,03%	14,61%
	Contra la propietat amb violència	N	26	24	50
		%	22,22%	39,34%	28,09%
	Delictes contra els drets de les persones i llurs llibertats	N	2	0	2
		%	1,71%	0,00%	1,12%
	Falsificacions	N	3	1	4
		%	2,56%	1,64%	2,25%
	Incendi	N	2	3	5
		%	1,71%	4,92%	2,81%
Contra Administració de Justícia	N	1	1	2	
	%	0,85%	1,64%	1,12%	
Total	N	117	61	178	
	%	100,00%	100,00%	100,00%	

(1) S'ha utilitzat la raó de versemblança.

Taula 33. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Delicte principal.

Percentatges horitzontals		Criteris de TLP (McLean)			
		No	Sí	Total	
Tipus de delicte (1)	Contra la llibertat sexual	N	5	1	6
		%	83,3%	16,7%	100,0%
	Contra les persones	N	26	4	30
		%	86,7%	13,3%	100,0%
	Contra la salut pública	N	36	16	52
		%	69,2%	30,8%	100,0%
	Contra la seguretat del trànsit	N	1	0	1
		%	100,0%	,0%	100,0%
	Contra la propietat sense violència	N	15	11	26
		%	57,7%	42,3%	100,0%
	Contra la propietat amb violència	N	26	24	50
		%	52,0%	48,0%	100,0%
	Delictes contra els drets de les persones i llurs llibertats	N	2	0	2
		%	100,0%	,0%	100,0%
	Falsificacions	N	3	1	4
		%	75,0%	25,0%	100,0%
Incendi	N	2	3	5	
	%	40,0%	60,0%	100,0%	
Contra Administració de Justícia	N	1	1	2	
	%	50,0%	50,0%	100,0%	

(1) S'ha utilitzat la raó de versemblança.

Taula 34. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables categòriques criminològiques i penitenciàries.

		Criteris de TLP (McLean)			
		No	Sí	Total	
Ingressos previs a presó?	No	N	67	25	92
		%	72,8%	*27,2%	100,0%
	Sí	N	50	36	86
		%	58,1%	*41,9%	100,0%
Situació processal-penal en l'estada actual	Penada	N	113	59	172
		%	65,7%	34,3%	100,0%
	Preventiva	N	4	2	6
		%	66,7%	33,3%	100,0%
Ha estat en règim tancat?	No	N	103	47	150
		%	68,7%	31,3%	100,0%
	Sí	N	14	14	28
		%	50,0%	50,0%	100,0%
Ha estat en règim obert?	No	N	101	56	157
		%	64,3%	35,7%	100,0%
	Sí	N	16	5	21
		%	76,2%	23,8%	100,0%

*Valors amb diferències estadísticament significatives.

Taula 35. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables quantitatives criminològiques i penitenciàries.

Variable	Amb Criteris de TLP (McLean)		Sense Criteris de TLP (McLean)	
	N	Mitjana	N	Mitjana
Inici carrera criminal	61	*29,66	117	*33,33
Ingressos previs amb condemna	61	1,13	117	,62
Ingressos previs preventius	61	1,02	117	,59
Total ingressos previs	61	*2,15	117	*1,21
Temps previ a presó amb condemna	61	332,61	117	235,55
Temps previ a presó amb causes preventives	61	79,44	117	97,41
Total temps previ a presó	61	412,05	117	332,96
Núm. causes de l'estada actual	61	*4,36	117	*2,18
Durada de la condemna (en dies)	59	2697,03	113	2938,27
Temps continuat a presó	61	1001,33	117	1137,05
Dies en règim tancat	61	*68,64	117	*15,38
Dies en règim ordinari	61	784,87	117	751,60
Dies en règim obert	61	18,75	117	43,98
Dies a presó preventiva	61	*129,07	117	*326,09
Raó dies règim tancat x 100 dies estada	61	*5,11	117	*,94
Raó dies règim ordinari x 100 dies estada	61	*78,83	117	*67,09
Raó dies règim obert x 100 dies estada	61	*1,14	117	*4,17
Raó dies presó preventiva x 100 dies estada	61	*14,92	117	*27,80
<i>Penositat</i> de la condemna actual	61	1086,40	117	1195,65
Diferència entre la <i>penositat</i> i l'estada	61	85,08	117	58,60

* Valors amb diferències estadísticament significatives.

5.2.3 Variables de conflicte i d'inadaptació a la presó i TLP

Taula 36. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables categòriques de conflicte i d'inadaptació (aplicació mesures coercitives).

		Criteris de TLP (McLean)			
		No	Sí	Total	
Aplicació de subjeccions psiquiàtriques?	No	N	108	46	154
		%	70,1%	*29,9%	100,0%
	Sí	N	9	15	24
		%	37,5%	*62,5%	100,0%
Aplicació de manilles?	No	N	113	52	165
		%	68,5%	*31,5%	100,0%
	Sí	N	4	9	13
		%	30,8%	*69,2%	100,0%
Aplicació de força física?	No	N	94	37	131
		%	71,8%	*28,2%	100,0%
	Sí	N	23	24	47
		%	48,9%	*51,1%	100,0%
Aplicació d'aïllament provisional?	No	N	82	30	112
		%	73,2%	*26,8%	100,0%
	Sí	N	35	31	66
		%	53,0%	*47,0%	100,0%
Aplicació de mesures coercitives?	No	N	78	29	107
		%	72,9%	*27,1%	100,0%
	Sí	N	39	32	71
		%	54,9%	*45,1%	100,0%

*Valors amb diferències estadísticament significatives.

Taula 37. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables categòriques de conflicte i d'inadaptació (expedients disciplinaris).

		Criteris de TLP (McLean)			
		No	Sí	Total	
Expedients molt greus incoats?	No	N	76	31	107
		%	71,0%	29,0%	100,0%
	Sí	N	41	30	71
		%	57,7%	42,3%	100,0%
Expedients greus incoats?	No	N	76	25	101
		%	75,2%	*24,8%	100,0%
	Sí	N	41	36	77
		%	53,2%	*46,8%	100,0%
Expedients lleus incoats?	No	N	107	38	145
		%	73,8%	*26,2%	100,0%
	Sí	N	10	23	33
		%	30,3%	*69,7%	100,0%
Expedients incoats?	No	N	64	20	84
		%	76,2%	*23,8%	100,0%
	Sí	N	53	41	94
		%	56,4%	*43,6%	100,0%

* Valors amb diferències estadísticament significatives.

Taula 38. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables quantitatives de conflicte i d'inadaptació a la presó

Variable	Amb Criteris de TLP (McLean)		Sense Criteris de TLP (McLean)	
	N	Mitjana	N	Mitjana
Núm. aplicacions de subjeccions psiquiàtriques	21	3,86	11	6,55
Temps durada subjeccions psiquiàtriques	21	22,30	11	97,67
Temps mitjà per subjecció psiquiàtrica	21	5,06	11	8,551
Núm. aplicacions de manilles	9	1,22	4	1,25
Núm. aplicacions de la força física	24	*3,63	23	*1,65
Núm. aplicacions d'aïllament provisional	31	*7,81	35	*2,57
Temps de durada de l'aïllament provisional	31	*74,03	35	*26,68
Temps mitjà per aïllament provisional	31	8,65	35	9,89
Núm. aplicacions de mesures coercitives	33	*12,76	39	*5,26
Temps total durada subjeccions i AP (hores)	33	83,74	39	51,49
Temps mitjà durada subjeccions i AP (hores)	33	*7,72	39	*10,11
Raó durada sub. i AP (hores) x 100 dies estada	33	*8,25	39	*4,19
Núm. expedients molt greus	61	*3,59	117	*,82
Núm. expedients greus	61	*7,93	117	*1,64
Núm. expedients lleus	61	*1,18	117	*,23
Núm. expedients incoats	61	*12,70	117	*2,69
Raó expedients disciplinaris x 100 dies estada	61	*1,25	117	*,25

* Valors amb diferències estadísticament significatives. S'ha aplicat U de Mann-Whitney quan un dels grups està format per menys de 30 observacions.

5.2.4 Indicadors de recolzament familiar (comunicacions) i TLP

Taula 39. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables categòriques de recolzament familiar.

		Criteris de TLP (McLean)			
		No	Sí	Total	
Comunicacions de familiars o amics?	No	N	31	17	48
		%	64,6%	35,4%	100,0%
	Sí	N	86	44	130
		%	66,2%	33,8%	100,0%
Comunicacions íntimes?	No	N	44	24	68
		%	64,7%	35,3%	100,0%
	Sí	N	73	37	110
		%	66,4%	33,6%	100,0%
Comunicacions orals per locutori?	No	N	12	7	19
		%	63,2%	36,8%	100,0%
	Sí	N	105	54	159
		%	66,0%	34,0%	100,0%
Ha comunicat (en general)?	No	N	8	4	12
		%	66,7%	33,3%	100,0%
	Sí	N	109	57	166
		%	65,7%	34,3%	100,0%

Taula 40. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables quantitatives de recolzament familiar.

Variable	Amb Criteris de TLP (McLean)		Sense Criteris de TLP (McLean)	
	N	Mitjana	N	Mitjana
Núm. comunicacions familiars o amics	61	22,23	117	21,52
Núm. comunicacions íntimes	61	13,89	117	20,26
Núm. comunicacions per locutori	61	81,79	117	86,85
Núm. total de comunicacions	61	117,90	117	128,63
Raó comunicacions x 100 dies estada	61	3,64	117	3,97

5.2.5 Autolesions i TLP

Taula 41. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables categòriques relacionades amb les autolesions

		Criteris de TLP (McLean)			
			No	Sí	Total
S'ha autolesionat? ¹¹	No	N	104	26	130
		%	80,0%	*20,0%	100,0%
	Sí	N	13	35	48
		%	27,1%	*72,9%	100,0%
Experimenta dolor físic durant les autolesions? (1)	Sí	N	11	14	25
		%	44,0%	56,0%	100,0%
	De vegades	N	1	8	9
		%	11,1%	88,9%	100,0%
	No	N	15	22	37
		%	40,5%	59,5%	100,0%
Està sola quan s'autolesiona? (1)	Sí	N	16	35	51
		%	31,4%	*68,6%	100,0%
	De vegades	N	2	5	7
		%	28,6%	71,4%	100,0%
	No	N	9	4	13
		%	*69,2%	30,8%	100,0%
Temps entre el desig i l'autolesió (1)	Menys de 1 hora	N	23	33	56
		%	41,1%	58,9%	100,0%
	1 a 3 hores	N	0	3	3
		%	,0%	100,0%	100,0%
	3 a 6 hores	N	1	1	2
		%	50,0%	50,0%	100,0%
	6 a 12 hores	N	0	1	1
		%	,0%	100,0%	100,0%
	12 a 24 hores	N	0	1	1
		%	,0%	100,0%	100,0%
Més de un dia	N	0	4	4	
	%	,0%	100,0%	100,0%	
Desitja deixar d'autolesionar-se?	Sí	N	23	42	65
		%	35,4%	64,6%	100,0%
	No	N	3	3	6
		%	50,0%	50,0%	100,0%

* Valors amb diferències estadísticament significatives. (1) S'ha utilitzat la raó de versemblança.

Taula 42. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables quantitatives relacionades amb les autolesions

Variable	Amb Criteris de TLP (McLean)		Sense Criteris de TLP (McLean)	
	N	Mitjana	N	Mitjana
Núm. vegades que s'ha tallat	61	82,97	117	13,85
Núm. vegades que s'ha mossegat	61	25,41	117	8,93
Núm. vegades que s'ha cremat	61	,95	117	,04
Núm. vegades que s'ha fet marques a la pell	61	3,87	117	,86
Núm. vegades que s'ha pessigat	61	*28,10	117	*,00
Núm. vegades que s'ha estirat els cabells	61	*62,72	117	*1,82
Núm. vegades que s'ha esgarrapat greument	61	*52,25	117	*9,44
Núm. vegades que s'ha colpejat	61	*105,64	117	*14,18
Núm. vegades que ha impedit la cicatrització	61	*56,93	117	*,21
Vegades fregat pell sobre sup. rugosa	61	18,51	117	1,71
Núm. vegades que s'ha clavat agulles	61	*6,07	117	*,01
Núm. vegades ingerit substàncies perilloses	61	11,85	117	,10
Núm. vegades d'altres maneres	61	16,72	117	,00
Estat primera autolesió	42	*18,98	25	*24,36
Núm. total de conductes autolesives	61	*471,98	117	*51,17

* Valors amb diferències estadísticament significatives. S'ha aplicat U de Mann-Whitney quan un dels grups està format per menys de 30 observacions.

¹¹ Autolesions en un nombre inferior o igual a 5 han estat categoritzades con a "No".

Taula 43. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables quantitatives psicomètriques (ISAS)

Variable	Amb Criteris de TLP (McLean)		Sense Criteris de TLP (McLean)	
	N	Mitjana	N	Mitjana
Affect Regulation	42	4,55	27	4,00
Interpersonal Boundaries	41	1,49	26	1,04
Self-Punishment	43	*3,33	27	*2,15
Self-Care	44	*2,14	27	*1,11
Anti-Dissociation/Feeling-Generation	44	*2,05	26	*,81
Anti-Suicide	42	*2,40	26	*1,08
Sensation-Seeking	43	*1,09	27	*,44
Peer-Bonding	45	,80	26	,73
Interpersonal Influence	43	2,05	27	1,26
Toughness	44	*1,39	25	*,60
Marking Distress	42	2,79	27	1,81
Revenge	43	1,60	27	,93
Autonomy	42	1,00	27	,70
Interpersonal Functions	39	*10,56	23	*6,87
Intrapersonal Functions	39	*15,36	25	*9,84

* Valors amb diferències estadísticament significatives. Prova U de Mann-Whitney.

5.2.6 Variables clíniques i TLP

Taula 44. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables categòriques clíniques (I).

		Criteris de TLP (McLean)			
		No	Sí	Total	
Episodis depressius	No	N	47	5	52
		%	90,4%	*9,6%	100,0%
	Sí	N	44	47	91
		%	48,4%	*51,6%	100,0%
TDAH (trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat)	No	N	83	35	118
		%	70,3%	*29,7%	100,0%
	Sí	N	7	15	22
		%	31,8%	*68,2%	100,0%
TP (trastorn de la personalitat)	No	N	75	25	100
		%	75,0%	*25,0%	100,0%
	Sí	N	13	21	34
		%	38,2%	*61,8%	100,0%
TCA- Bulimia (trastorn conducta alimentària)	No	N	87	40	127
		%	68,5%	*31,5%	100,0%
	Sí	N	6	11	17
		%	35,3%	*64,7%	100,0%
TCA-Anorexia (trastorno conducta alimentària)	No	N	87	41	128
		%	68,0%	32,0%	100,0%
	Sí	N	5	11	16
		%	31,3%	68,8%	100,0%
VIH	No	N	84	42	126
		%	66,7%	*33,3%	100,0%
	Sí	N	7	10	17
		%	41,2%	*58,8%	100,0%
VHC	No	N	75	35	110
		%	68,2%	31,8%	100,0%
	Sí	N	15	15	30
		%	50,0%	50,0%	100,0%

Taula 45. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables categòriques clíniques (II).

		Criteris de TLP (McLean)			
		No	Sí	Total	
Tractament psicofarmacològic	No	N	50	10	60
		%	83,3%	*16,7%	100,0%
	Sí	N	44	41	85
		%	51,8%	*48,2%	100,0%
Toxicomania pares	No	N	80	34	114
		%	70,2%	*29,8%	100,0%
	Sí	N	13	18	31
		%	41,9%	*58,1%	100,0%
Tutelats en la infància per la DGAIA	No	N	86	40	126
		%	68,3%	*31,7%	100,0%
	Sí	N	7	12	19
		%	36,8%	*63,2%	100,0%
Estància en centres de Justícia Juvenil	No	N	84	36	120
		%	70,0%	*30,0%	100,0%
	Sí	N	10	16	26
		%	38,5%	*61,5%	100,0%
Pràctica de la prostitució	No	N	82	38	120
		%	68,3%	*31,7%	100,0%
	Sí	N	11	13	24
		%	45,8%	*54,2%	100,0%

* Valors amb diferències estadísticament significatives.

5.2.7 Consum de substàncies i TLP

Taula 46. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables dicotòmiques de consum de substàncies.

		Criteris de TLP (McLean)			
		No	Sí	Total	
Consum de d'opiacis	No	N	63	28	91
		%	69,2%	*30,8%	100,0%
	Sí	N	19	22	41
		%	46,3%	*53,7%	100,0%
Consum de psicoestimulants	No	N	74	30	104
		%	71,2%	*28,8%	100,0%
	Sí	N	7	19	26
		%	26,9%	*73,1%	100,0%
Consum de cocaïna	No	N	57	16	73
		%	78,1%	*21,9%	100,0%
	Sí	N	27	34	61
		%	44,3%	*55,7%	100,0%
Consum de cannabis	No	N	60	21	81
		%	74,1%	*25,9%	100,0%
	Sí	N	23	27	50
		%	46,0%	*54,0%	100,0%
Consum de benzodiacepines	No	N	66	26	92
		%	71,7%	*28,3%	100,0%
	Sí	N	14	24	38
		%	36,8%	*63,2%	100,0%
Consum d'alcohol	No	N	63	28	91
		%	69,2%	*30,8%	100,0%
	Sí	N	23	22	45
		%	51,1%	*48,9%	100,0%

* Valors amb diferències estadísticament significatives.

5.2.8 Maltractaments i abusos i TLP

Taula 47. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables categòriques sobre maltractaments i abusos.

		Criteris de TLP (McLean)			
		No	Sí	Total	
Maltractaments físics en la infància	No	N	72	22	94
		%	76,6%	*23,4%	100,0%
	Sí	N	22	29	51
		%	43,1%	*56,9%	100,0%
Maltractaments físics en l'edat adulta	No	N	59	13	72
		%	81,9%	*18,1%	100,0%
	Sí	N	34	38	72
		%	47,2%	*52,8%	100,0%
Maltractaments psicològics en la infància	No	N	63	21	84
		%	75,0%	*25,0%	100,0%
	Sí	N	30	30	60
		%	50,0%	*50,0%	100,0%
Maltractaments psicològics en l'edat adulta	No	N	47	6	53
		%	88,7%	*11,3%	100,0%
	Sí	N	47	44	91
		%	51,6%	*48,4%	100,0%
Història d'abús sexual en la infància	No	N	71	28	99
		%	71,7%	*28,3%	100,0%
	Sí	N	23	23	46
		%	50,0%	*50,0%	100,0%
Història d'abús sexual en l'edat adulta	No	N	78	26	104
		%	75,0%	*25,0%	100,0%
	Sí	N	16	26	42
		%	38,1%	*61,9%	100,0%

* Valors amb diferències estadísticament significatives.

5.2.9 Variables psicomètriques i TLP

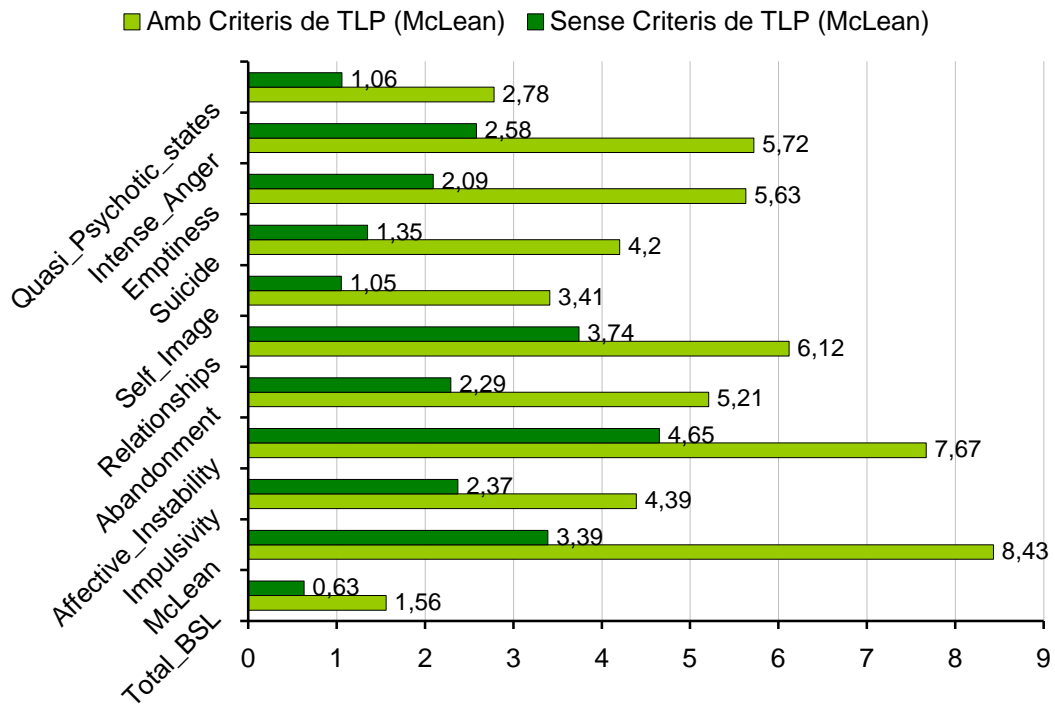
5.2.9.1 Puntuació BSL, McLean i BPQ

Taula 48. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables psicomètriques (BSL, McLean i BPQ).

Variable	Amb Criteris de TLP (McLean)		Sense Criteris de TLP (McLean)	
	N	Mitjana	N	Mitjana
Total_BSL	43	*1,56	100	*,63
McLean	61	*8,43	117	*3,39
Impulsivity	57	*4,39	108	*2,37
Affective_Instability	57	*7,67	107	*4,65
Abandonment	57	*5,21	110	*2,29
Relationships	57	*6,12	111	*3,74
Self_Image	56	*3,41	115	*1,05
Suicide	56	*4,20	113	*1,35
Emptiness	57	*5,63	111	*2,09
Intense_Anger	57	*5,72	112	*2,58
Quasi_Psychotic_states	55	*2,78	113	*1,06

* Valors amb diferències estadísticament significatives.

Gràfic 1. Comparació de mitjanes de diferents factors psicòmètrics per als grups amb/sense criteris de TLP segons McLean.

5.2.9.2 Altres criteris de TLP

Taula 49. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables categòriques sobre criteris psicomètrics de TLP (I).

		Criteris de TLP (McLean)			
		No	Sí	Total	
Criteris de TLP segons BSL ¹²	No	N	97	34	131
		%	74,0%	*26,0%	100,0%
	Sí	N	3	9	12
		%	25,0%	*75,0%	100,0%
Criteris de TLP segons BPQ_Impulsivity ¹³	No	N	62	8	70
		%	88,6%	*11,4%	100,0%
	Sí	N	46	49	95
		%	48,4%	*51,6%	100,0%
Criteris de TLP segons BPQ_Affective_Instability ^{iError! Marcador no definido.}	No	N	38	5	43
		%	88,4%	*11,6%	100,0%
	Sí	N	69	52	121
		%	57,0%	*43,0%	100,0%
Criteris de TLP segons BPQ_Abandonment ^{iError! Marcador no definido.}	No	N	41	4	45
		%	91,1%	*8,9%	100,0%
	Sí	N	69	53	122
		%	56,6%	*43,4%	100,0%
Criteris de TLP segons BPQ_Relationships ^{iError! Marcador no definido.}	No	N	37	3	40
		%	92,5%	*7,5%	100,0%
	Sí	N	74	54	128
		%	57,8%	*42,2%	100,0%

* Valors amb diferències estadísticament significatives.

¹² S'ha considerat que es compleix criteris de TLP amb valors superiors o iguals a 2,22.

¹³ S'ha considerat que es compleix criteris de TLP quan els valors són superiors a la mitjana obtinguda per a una població normal i sana, segons la relació següent: Impulsivity > 2,37; Affective_Instability > 3,98; Abandonment > 1,48; Relationships > 2,07; Self_Image > 1,28; Suicide > 0,34; Emptiness > 1,92; Intense_Anger > 2,85; Quasi_Psychotic_states > 0,73.

Taula 50. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables categòriques sobre criteris psicomètrics de TLP (II).

		Criteris de TLP (McLean)			
		No	Sí	Total	
Criteris de TLP segons BPQ_Self_Image ^{Error!} Marcador no definitio.	No	N	86	13	99
		%	86,9%	*13,1%	100,0%
	Sí	N	29	43	72
		%	40,3%	*59,7%	100,0%
Criteris de TLP segons BPQ_Suicide ^{Error!} Marcador no definitio.	No	N	58	4	62
		%	93,5%	*6,5%	100,0%
	Sí	N	55	52	107
		%	51,4%	*48,6%	100,0%
Criteris de TLP segons BPQ_Emptiness ^{Error!} Marcador no definitio.	No	N	52	1	53
		%	98,1%	*1,9%	100,0%
	Sí	N	59	56	115
		%	51,3%	*48,7%	100,0%
Criteris de TLP segons BPQ_Intense_Anger ^{Error!} Marcador no definitio.	No	N	71	6	77
		%	92,2%	*7,8%	100,0%
	Sí	N	41	51	92
		%	44,6%	*55,4%	100,0%
Criteris de TLP segons BPQ_Quasi_Psychotic_states ^{Error!} Marcador no definitio.	No	N	51	8	59
		%	86,4%	*13,6%	100,0%
	Sí	N	62	47	109
		%	56,9%	*43,1%	100,0%

* Valors amb diferències estadísticament significatives.

Taula 51. Correlacions significatives entre diferents variables de raó (taxes), l'edat d'inici de la carrera criminal i McLean.

	McLean	Inici carrera criminal	Raó dies en règim tancat per 100 dies d'estada	Raó dies en règim ordinari per 100 dies d'estada	Raó dies en règim obert per 100 dies d'estada	Raó dies a presó preventiva per 100 dies d'estada	Diferència entre la penositat i l'estada	Diferència entre la penositat i l'estada	Diferència entre la penositat i l'estada
Inici carrera criminal	(-),000								
Raó dies en règim tancat per 100 dies d'estada	,000	(-),000							
Raó dies en règim ordinari per 100 dies d'estada									
Raó dies en règim obert per 100 dies d'estada				(-),000					
Raó dies a presó preventiva per 100 dies d'estada	(-),048			(-),000	(-),003				
Diferència entre la penositat i l'estada		(-),005	,000	(-),001	(-),000	,000			
Temps de durada de les subjeccions i els AP (en hores) per cada 100 dies d'estada	,004	(-),029	,000						
Raó expedients disciplinaris per cada 100 dies d'estada	,000	(-),000	,000			(-),003	,000	,000	
Raó de comunicacions per cada 100 dies d'estada a presó			,001				,000		

(-) Correlacions en sentit invers.

Taula 52. Correlacions (positives i significatives) entre proves psicòmriques: ISAS, BSL, McLean, BPQ.

	Nombre conductes autolesives	Affect Regulation	Interpersonal Boundaries	Self-Punishment	Self-Care	Anti-Dissociation/Feeling-Generation	Anti-Suicide	Sensation-Seeking	Peer-Bonding	Interpersonal Influence	Toughness	Marking Distress	Revenge	Autonomy	Total_BSL	McLean	Impulsivity	Affective_Instability	Abandonment	Relationships	Self_Image	Suicide	Emptiness	Intense_Anger	Quasi_Psychotic_states	Interpersonal Functions
Affect Regulation																										
Interpersonal Boundaries																										
Self-Punishment	,002	,008	,018																							
Self-Care		,018	,004	,007																						
Anti-Dissociation/Feeling-Generation		,010	,000	,000	,000																					
Anti-Suicide			,000	,007	,004	,000																				
Sensation-Seeking			,000	,047	,007	,000	,016																			
Peer-Bonding			,000	,001	,007	,037	,000																			
Interpersonal Influence			,000	,017	,000	,002		,005	,000																	
Toughness			,000	,030	,001	,000	,034	,000	,000	,000																
Marking Distress		,014	,001	,000	,000	,002	,020	,017		,000	,002															
Revenge					,006	,018	,032			,043																
Autonomy			,000	,012	,014	,024	,015	,000	,000	,000	,000	,000														
Total_BSL	,000		,034	,006		,002	,003	,000				,005	,010	,007												
McLean	,000			,000	,045	,002	,002		,036	,050	,027															
Impulsivity	,000	,005	,050	,008		,014	,006	,002																		
Affective_Instability	,000	,016		,002				,020						,050	,000	,000	,000									
Abandonment	,000	,018	,001	,005		,000	,001	,000	,025	,046	,006			,011	,000	,000	,000	,000								
Relationships	,000	,020													,000	,000	,000	,000								
Self_Image	,000		,039	,002		,015	,002			,023	,044	,000			,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000
Suicide	,000			,000						,006	,025				,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000
Emptiness	,000		,015	,000		,001	,002	,005		,004	,008	,024			,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000
Intense_Anger	,000			,003		,037	,022					,020			,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000
Quasi_Psychotic_states	,000		,028	,035		,001	,048	,001							,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000
Interpersonal Functions			,000	,009	,000	,000	,005	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,004			,040	,004		,001		,025	,030	,048	
Intrapersonal Functions	,005	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000		,001	,003	,000	,036	,001	,000	,000	,001	,007	,000	,050	,002	,007	,000	,003	,002	,000

6 Revisió de les hipòtesis

6.1 Hipòtesi primera

En base a estudis previs, la prevalença del TLP a població femenina encarcerada serà d'entre el 20 i 30%.

Per tal de determinar el possible diagnòstic de TLP, es va considerar la puntuació en el McLean Screening Inventory (McLean). Es va establir un punt de tall per probable diagnòstic de TLP de 7 o més punts (el rang de puntuacions possibles està comprès entre 0 i 10).

Del total de la mostra avaluada amb aquest instrument (N=203; veure Taula 17), un 34,3% (N=61) van resultar amb un *screening* positiu i, per tant, es poden considerar com possibles casos TLP (veure Taula 18).

Amb la finalitat de recolzar les dades de la prova d'*screening*, de manera addicional es van fer servir altres instruments que avaluen trets de personalitat característics del TLP, així com símptomes típics d'aquest trastorn (p.e. autolesions). Els resultats mostren com les internes amb un possible diagnòstic de TLP (McLean), també van presentar major incidència de conductes d'autolesió no suïcides al llarg de la vida (presència d'autolesions: grup amb possible TLP = 72,9%; grup sense TLP = 27,1%; veure taula 41). En aquesta mateixa línia, les internes amb possible TLP van mostrar majors puntuacions en l'escala BSL-23 (que avalua severitat d'alguns símptomes típics del TLP; veure Taula), i en tots els trets de personalitat associats al TLP (qüestionari BPQ; taula 48). Complementàriament, es va realitzar una anàlisi de correlació bivariada entre les puntuacions en el McLean i la resta de mesures clíniques (BPQ, ISAS i BSL-23), i es va observar una relació positiva estadísticament significativa. Aquesta dada, junt amb el que s'ha comentat anteriorment, suggereix una bona capacitat discriminativa (TLP vs no-TLP) del McLean alhora d'identificar possibles casos de TLP entre les internes (prevalença estimada de TLP a la mostra d'estudi del 34.3%).

6.2 Hipòtesi segona

Les internes diagnosticades de TLP presentaran més conductes autolítiques i més episodis de suïcidi. Així mateix, presentaran en més alt grau comorbiditat amb altres patologies psiquiàtriques, consum de drogues i altres variables que la bibliografia relaciona amb un diagnòstic de TLP.

Les autolesions s'han valorat amb el qüestionari ISAS (Inventory of Statements About Self-Injury; Klonsky et al., 2008) per a la recollida d'informació autoinformada sobre conductes d'autolesió no suïcides (NSSI).

Posteriorment en l'anàlisi estadística s'ha precedit a creuar dades de autolesions amb dades de *screening* diagnòstic realitzat amb els diferents instruments aplicats.

Els resultats més destacables serien que de les pacients detectades com TLP mitjançant l'escala McLean, el 72% s'ha autolesionat en més de 5 ocasions (taula 41) enfront del 16,7% del global de la mostra (qüestionari ISAS, Taula 10,). A més, les participants del sub-grup TLP, van presentar major número d'autolesions i van iniciar aquest tipus de conductes més joves (taula 42).

Pel que fa a variables de morbiditat, recollides en qüestionari de variables dicotòmiques, destaca que el grup identificat com TLP davant del grup no TLP presenta taxes més altes de comorbiditat amb episodi depressiu, TDAH, TP, Bulímia, i infecció per VIH, amb diferències estadísticament significatives (taula 45). No resultant estadísticament significatives les diferències per anorèxia i infecció per VHC.

Sobre el consum de tòxics, el grup identificat com TLP davant del grup no TLP, destaca un major consum de tots els tòxics recollits, excepte d'alcohol, que és menor, amb totes les diferències estadísticament significatives (taula 46).

6.3 Hipòtesi tercera

Les internes diagnosticades de TLP presentaran més incidents regimentals, pitjors evolucions penitenciàries i carreres delictives més persistents.

Els incidents regimentals han estat valorats de forma directa i indirecta. De forma directa per les sancions disciplinàries que li han estat aplicades a les internes (taula 37), i de forma indirecta pel seus subproductes, l'aplicació de mesures coercitives (taula 36). La importància de prendre en consideració les mesures coercitives rau en que aquestes vindrien a indicar un plus d'intensitat en les conductes inadequades que emeten, i que ha precisat d'un més alt grau d'intervenció de control. Finalment, la taula 38, exposa els resultats obtinguts en aquelles variables en que és possible una anàlisi quantitativa.

Els resultats mostren que les internes que presenten criteris diagnòstics de TLP (McLean) tenen significativament més expedients disciplinaris incoats, i per tant una conducta general més inadaptada. La diferència és significativa en tots els tipus d'expedients disciplinaris.

El reglament penitenciari reserva l'aplicació de mitjans coercitius per aquells casos que els episodis d'agitació poden suposar un risc per la integritat física de terceres persones o el propi subjecte, així com per vèncer la seva resistència activa o passiva. Per tant és una mesura excepcional que es reserva per als casos més extrems. Les dades obtingudes mostren significació en totes les categories analitzades. És a dir, que efectivament els episodis d'agitació de les dones que presenten criteris TLP han estat més intensos i han requerit l'aplicació de mitjans de control suplementari que aquelles que no tenen criteris TLP.

De l'estudi de les variables criminogèniques i penitenciàries (taula 33 a la taula 35) no es detecten diferències significatives en quant als tipus de delictes comesos per les dones que presenten TLP. S'observa, això sí, una edat més precoç d'inici en la carrera delictiva i més ingressos a presó per un major nombre de causes. També

romanen més temps a presó preventiva, en règim tancat i en règim ordinari, segurament en relació tots amb la seva pitjor adaptació penitenciària. Per aquesta mateixa raó, progressen menys a tercer grau de tractament.

Curiosament, aquest agreujament en el compliment de les condemnes no es troba en relació amb la gravetat de delictes comesos. Efectivament, tot i que de forma no significativa, s'observa que les durades mitjanes de les condemnes és més alta en el grup no TLP (la qual cosa indica delictes més greus). Aquesta última comparació és especialment rellevant quan considerem la presó preventiva: els jutges tenen tendència a decretar-la més per al grup TLP encara que els seus delictes siguin menys greus.

7 Conclusions

La presència de dones amb TLP a les presons és elevada, situant-se la seva prevalença segons diversos estudis entre el 20 i 30% mentre que, en la població general, és del 2% (18,19). Aquest fet indica, per una part, que les persones que pateixen aquest problema realitzen més conductes delictives i, per l'altre, suggereix que la seva trajectòria a presó és menys favorable. En línia amb aquest plantejament, en el present estudi s'ha estimat una prevalença de TLP al centre Penitenciari de Brians 1 del 34,3%. Aquest resultat, lleugerament superior al reportat en estudis previs, suposa la primera dada sobre la incidència de TLP a presó a l'estat espanyol.

Tot i fer servir un instrument de cribratge (screening), amb un tant per cent de possibles falsos positius/negatius, l'ús d'altres mesures clíniques recolza els resultats del cribratge esmentat. Així, les dones amb possible TLP (és a dir, amb un resultat positiu a l'screening), també van presentar més incidència de conductes d'autolesió no suïcides (ISAS), més trets de personalitat límit (BPQ), i van puntuar més alt en l'escala de severitat específica pel TLP (BSL-23). En conjunt, aquests resultats són congruents entre ells i recolzen l'ús de l'escala McLean com a prova d'*screening* pel TLP en població encarcerada.

El grup identificat com TLP, presenta davant del grup no TLP un major nombre d'autolesions, amb una edat d'inici més jove, una major comorbiditat amb totes les patologies recollides excepte Anorèxia i infecció per VIH. Pel que fa als tòxics, el consum és més gran en tots els tòxics registrats excepte l'alcohol.

De manera interessant, els resultats mostren que aquelles internes amb possible TLP presenten una pitjor adaptació al context penitenciari (e.g. més expedients disciplinaris incoats). Per aquesta mateixa raó, progressen menys a tercer grau de tractament.

Tot i les característiques descriptives del present estudi, les dades obtingudes

ressalten: (a) la necessitat de valorar el diagnòstic de TLP en les internes, com un factor associat a una pitjor adaptació al medi penitenciari; (b) la conveniència d'implementar programes de tractament específics per a aquestes internes que millorin la clínica psiquiàtrica associada i la seva funcionalitat durant l'ingrés a presó i també amb posterioritat.

Projectes futurs hauran de plantejar-se si el diagnòstic de TLP i la implantació d'un programa de tractament estructurat, té un impacte directe en les variables treballades en el present estudi, així com en la capacitat percebuda per part dels funcionaris a l'hora de tractar amb aquest tipus d'internes.

8 Referències bibliogràfiques

1. Lieb K, Zanarini MC, Schmahl C, Linehan MM, Bohus M. Borderline personality disorder. *Lancet*. 2004 Jul; 364(9432):453–461.
2. APA. *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders: DSM-5*. Amer Psychiatric Pub Incorporated; 2013.
3. Leichsenring F, Leibing E, Kruse J, New AS, Leweke F. Seminar Borderline personality disorder. *Lancet*. 2011 Jan; 377(9759):74–84.
4. Aragonès E, Salvador-Carulla L, López-Muntaner J, Ferrer M, Piñol JL. Registered prevalence of borderline personality disorder in primary care databases. *Gac Sanit*. 2013 Jan; 27(2):171–174.
5. Salvador-Carulla L, Bendeck M, Ferrer M, Andiòn O, Aragonès E, Casas M. Cost of borderline personality disorder in Catalonia (Spain). *Eur Psychiatry [Internet]*. 2014 Oct; 29(8):490–497.
6. Crowell SE, Beauchaine TP, Linehan MM. A biosocial developmental model of borderline personality: Elaborating and extending Linehan's theory. *Psychol Bull*. 2009 May; 135(3):495–510.
7. Martín-Blanco A, Ferrer M, Soler J, Salazar J, Vega D, Andiòn O, et al. Association between methylation of the glucocorticoid receptor gene, childhood maltreatment, and clinical severity in borderline personality disorder. *J Psychiatr Res*. 2014 Jul 1; 57:34–40.
8. Klonsky ED. Non-suicidal self-injury in United States adults: prevalence, sociodemographics, topography and functions. *Psychol Med*. 2011 Sep; 41(9):1981–1986.

9. Nock MK. Self-Injury. *Annu Rev Clin Psychol.* 2010; 6(1):339–63.
10. Zanarini MC, Laudate CS, Frankenburg FR, Wedig MM, Fitzmaurice G. Reasons for Self-Mutilation Reported by Borderline Patients Over 16 Years of Prospective Follow-Up. *J Pers Disord.* 2013 Jun; 27(6):1–12.
11. Weinberg A, Klonsky ED. The effects of self-injury on acute negative arousal: A laboratory simulation. *Motiv Emot.* 2012 Jun; 36(2):242–54. 12.
12. Cooper J, Kapur N, Webb R, Lawlor M, Guthrie E, Mackway-Jones K, et al. Suicide after deliberate self-harm: a 4-year cohort study. *Am J Psychiatry.* 2005 Feb; 162(2):297–303.
13. Hawton K, Saunders KE a, O'Connor RC. Self-harm and suicide in adolescents. *Lancet.* 2012 Jun; 379(9834):2373–2382.
14. Wilkinson P, Kelvin R, Roberts C, Dubicka B, Goodyer I. Clinical and psychosocial predictors of suicide attempts and nonsuicidal self-injury in the Adolescent Depression Antidepressants and Psychotherapy Trial (ADAPT). *Am J Psychiatry.* 2011 May; 168(5):495–501.
15. LeGris J, Links PS, van Reekum R, Tannock R, Toplak M. Executive function and suicidal risk in women with Borderline Personality Disorder. *Psychiatry Res.* 2012 Mar; 196(1):101–108.
16. Skodol AE, Gunderson JG, Pfohl B, Widiger TA, Livesley WJJ, Siever LJ. The borderline diagnosis I: psychopathology, comorbidity, and personality structure. *Biol Psychiatry.* 2002 Jun; 51(12):936–950.
17. Jordan B, Schlenger WE, Fairbank JA, Caddell JM. Prevalence of psychiatric disorders among incarcerated women: II. convicted felons entering prison. *Arch Gen Psychiatry.* 1996 Jun; 53(6):513–519.

18. Zlotnick C, Clarke JG, Friedmann PD, Roberts MB, Sacks S, Melnick G. Gender differences in comorbid disorders among offenders in prison substance abuse treatment programs. *Behav Sci Law*. 2008 Jan; 26(4):403–412.
19. von Schönfeld C-E, Schneider F, Schröder T, Widmann B, Botthof U, Driessen M. [Prevalence of psychiatric disorders, psychopathology, and the need for treatment in female and male prisoners]. *Nervenarzt*. 2006 Jul; 77(7):830–841.
20. Black DW, Blum N, Eichinger L, McCormick B, Allen J, Sieleni B. STEPPS: Systems Training for Emotional Predictability and Problem Solving in women offenders with borderline personality disorder in prison--a pilot study. *CNS Spectr*. 2008 Oct; 13(10):881–886.
21. Linehan MM. Dialectical Behavioral Therapy: A Cognitive Behavioral Approach to Parasuicide. *J Pers Disord*. 1987 Dec; 1(4):328–333.
22. Nee C, Farman S. Female prisoners with borderline personality disorder: some promising treatment developments. *Crim Behav Ment Health*. 2005 Jan; 15(1):2–16.
23. Shelton D, Kesten K, Zhang W, Trestman R. Impact of a Dialectic Behavior Therapy-Corrections Modified (DBT-CM) upon behaviorally challenged incarcerated male adolescents. *J Child Adolesc Psychiatr Nurs*. 2011 May; 24(2):105–113.
24. Klonsky ED, Glenn CR. Assessing the Functions of Non-suicidal Self-injury: Psychometric Properties of the Inventory of Statements About Self-injury (ISAS). *J Psychopathol Behav Assess*. 2009 Oct; 31(3):215–219.
25. Soler J, Vega D, Feliu-Soler A, Trujols J, Soto A, Elices M, et al. Validation of the Spanish version of the Borderline Symptom List, short form (BSL-23). *BMC Psychiatry* . 2013;13:139.

26. Soler J, Domínguez-Clavé E, García-Rizo C, Vega D, Elices M, Martín-Blanco A, et al. Validation of the Spanish version of the McLean Screening Instrument for Borderline Personality Disorder. *Rev Psiquiatr Salud Ment.* 2016 Apr;8.

27. Fonseca-Pedrero E, Paino M, Lemos-Giráldez S, Sierra-Baigrie S, González MPG-P, Bobes J, et al. Borderline personality traits in nonclinical young adults. *J Pers Disord.* 2011 Aug; 25(4):542–56.

9 Annex

9.1 Annex 1. Altres taules

9.1.1 Consum de substàncies i conducta d'autòlisi

Taula 53. Comparació dels grups d'autòlisi i no autòlisi. Variables categòriques de consum de substàncies (I).

		Conducta d'autòlisi			
		No	Sí	Total	
Consum de d'opiacis (1)	Mai	N	84	18	102
		%	82,4%	*17,6%	100,0%
	Una mica	N	8	9	17
		%	47,1%	52,9%	100,0%
	Força	N	5	0	5
		%	100,0%	,0%	100,0%
	Molt	N	5	4	9
		%	55,6%	44,4%	100,0%
	Moltíssim	N	20	11	31
		%	64,5%	*35,5%	100,0%
Consum de psicoestimulants (1)	Mai	N	99	18	117
		%	84,6%	*15,4%	100,0%
	Una mica	N	7	8	15
		%	46,7%	*53,3%	100,0%
	Força	N	3	4	7
		%	42,9%	57,1%	100,0%
	Molt	N	4	7	11
		%	36,4%	*63,6%	100,0%
	Moltíssim	N	7	4	11
		%	63,6%	36,4%	100,0%
Consum de cocaïna (1)	Mai	N	71	6	77
		%	92,2%	*7,8%	100,0%
	Una mica	N	12	5	17
		%	70,6%	29,4%	100,0%
	Força	N	11	3	14
		%	78,6%	21,4%	100,0%
	Molt	N	7	5	12
		%	58,3%	41,7%	100,0%
	Moltíssim	N	22	23	45
		%	48,9%	*51,1%	100,0%

* Valors amb diferències estadísticament significatives. (1) S'ha utilitzat la raó de versemblança.

Taula 54. Comparació dels grups d'autòlisi i no autòlisi. Variables categòriques de consum de substàncies (II).

		Conducta d'autòlisi			
		No	Sí	Total	
Consum de cànnabis (1)	Mai	N	71	4	75
		%	94,7%	5,3%	100,0%
	Una mica	N	23	6	29
		%	79,3%	*20,7%	100,0%
	Força	N	7	3	10
		%	70,0%	30,0%	100,0%
	Molt	N	6	9	15
		%	40,0%	*60,0%	100,0%
	Moltíssim	N	13	20	33
		%	39,4%	*60,6%	100,0%
Consum de benzodiazepines (1)	Mai	N	84	12	96
		%	87,5%	*12,5%	100,0%
	Una mica	N	14	8	22
		%	63,6%	*36,4%	100,0%
	Força	N	8	2	10
		%	80,0%	20,0%	100,0%
	Molt	N	5	5	10
		%	50,0%	50,0%	100,0%
	Moltíssim	N	9	15	24
		%	37,5%	*62,5%	100,0%
Consum d'alcohol (1)	Mai	N	63	7	70
		%	90,0%	*10,0%	100,0%
	Una mica	N	39	12	51
		%	76,5%	*23,5%	100,0%
	Força	N	11	3	14
		%	78,6%	21,4%	100,0%
	Molt	N	7	5	12
		%	58,3%	41,7%	100,0%
	Moltíssim	N	7	15	22
		%	31,8%	*68,2%	100,0%

* Valors amb diferències estadísticament significatives. (1) S'ha utilitzat la raó de versemblança.

9.1.2 Consum de substàncies i TLP

Taula 55. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables categòriques de consum de substàncies (I).

		Criteris de TLP (McLean)			
		No	Sí	Total	
Consum de d'opiacis (1)	Mai	N	57	22	79
		%	72,2%	*27,8%	100,0%
	Una mica	N	6	6	12
		%	50,0%	*50,0%	100,0%
	Força	N	5	0	5
		%	100,0%	,0%	100,0%
	Molt	N	4	3	7
		%	57,1%	42,9%	100,0%
	Moltíssim	N	10	19	29
		%	34,5%	*65,5%	100,0%
Consum de psicoestimulants (1)	Mai	N	67	26	93
		%	72,0%	*28,0%	100,0%
	Una mica	N	7	4	11
		%	63,6%	36,4%	100,0%
	Força	N	2	4	6
		%	33,3%	66,7%	100,0%
	Molt	N	2	8	10
		%	20,0%	*80,0%	100,0%
	Moltíssim	N	3	7	10
		%	30,0%	*70,0%	100,0%
Consum de cocaïna (1)	Mai	N	48	11	59
		%	81,4%	*18,6%	100,0%
	Una mica	N	9	5	14
		%	64,3%	35,7%	100,0%
	Força	N	8	4	12
		%	66,7%	33,3%	100,0%
	Molt	N	5	5	10
		%	50,0%	50,0%	100,0%
	Moltíssim	N	14	25	39
		%	35,9%	*64,1%	100,0%

* Valors amb diferències estadísticament significatives. (1) S'ha utilitzat la raó de versemblança.

Taula 56. Comparació dels grups amb criteris de TLP i sense criteris de TLP (McLean). Variables categòriques de consum de substàncies (II).

		Criteris de TLP (McLean)			
		No	Sí	Total	
Consum de cànnabis (1)	Mai	N	43	14	57
		%	75,4%	*24,6%	100,0%
	Una mica	N	17	7	24
		%	70,8%	*29,2%	100,0%
	Força	N	6	2	8
		%	75,0%	25,0%	100,0%
	Molt	N	8	5	13
		%	61,5%	38,5%	100,0%
	Moltíssim	N	9	20	29
		%	31,0%	*69,0%	100,0%
Consum de benzodiazepines (1)	Mai	N	57	17	74
		%	77,0%	*23,0%	100,0%
	Una mica	N	9	9	18
		%	50,0%	*50,0%	100,0%
	Força	N	6	2	8
		%	75,0%	25,0%	100,0%
	Molt	N	2	6	8
		%	25,0%	*75,0%	100,0%
	Moltíssim	N	6	16	22
		%	27,3%	*72,7%	100,0%
Consum d'alcohol (1)	Mai	N	37	15	52
		%	71,2%	*28,8%	100,0%
	Una mica	N	26	13	39
		%	66,7%	*33,3%	100,0%
	Força	N	9	4	13
		%	69,2%	30,8%	100,0%
	Molt	N	8	3	11
		%	72,7%	27,3%	100,0%
	Moltíssim	N	6	15	21
		%	28,6%	*71,4%	100,0%

* Valors amb diferències estadísticament significatives. (1) S'ha utilitzat la raó de versemblança.

9.2 Variables estudiades

9.2.1 Variables sociodemogràfiques

- 1) Edat actual (a data 30/06/2014).
- 2) Nacionalitat (dicotòmica: 1= Espanyola; 2= Estrangera).
- 3) Àrea geogràfica de procedència (politòmica: 1= Àfrica, llevat Magrib; 2= Amèrica central i del sud; 3= Amèrica del Nord; 4= Àsia; 5= Europa de l'Est; 6= Europa occidental, llevat espanyoles; 7= Magrib; 8= Oceania; 9= Pròxim Orient; 10= Espanya).
- 4) Estat civil actual (politòmica: 1= soltera; 2= casada; 3= vídua; 4= separada o divorciada).
- 5) Fills (dicotòmica: 1= sí; 0= no).
- 6) Nombre de fills.
- 7) Professi3 (polit3mica: 1= professions associades a titulacions universitàries; 2= administratives; 3= servei de restauraci3 (cambreres i cuineres); 4= serveis d'assist3ncia personal (netejadores de la llar i cuidadores de nens i de persones grans); 5= dependentes de comerç o similar; 6= treballadors qualificats; 7= mestressa de casa).
- 8) Instrucci3 (polit3mica: 4 grups; els dos primers format per estudis obligatoris: 1=primaris (formaci3 instrumental 1, 2 i 3) i 2= secundaris (GES 1 i 2; preparaci3 per la prova d'acc3s pel CFGM); els grups 3 i 4 formats per estudis post-obligatoris: 3= no universitaris (preparaci3 de les proves d'acc3s pels CFGS i per majors de 25 anys, cicles formatius de grau mitjà i de grau superior, batxillers) i 4= universitaris (carreres i graus universitaris).

9.2.2 Variables criminològiques i penitenciàries

Variabes referides a la carrera delictiva, al seu inici i a la seva intensitat i gravetat, i també variables referides a les classificacions penitenciàries, és a dir, al grau de duresa que aquestes dones han viscut al llarg de l'empresonament.

9.2.2.1 Sobre els antecedents

- 9) Inici de la carrera criminal. Es determina a partir de la edat del primer ingrés a presó i es calcula com la diferència entre el primer ingrés a presó i la data de naixement.
- 10) Ingressos previs a presó? Dicotòmica (1= sí; 0= no). Entrades diferents a presó anteriors a la estudiada, tant preventives com penades.
- 11) Ingressos previs amb condemna. Nombre d'ingressos anteriors amb condemna.
- 12) Ingressos previs preventius. Nombre d'ingressos anteriors en situació de preventiva.
- 13) Total ingressos previs. Nombre total d'ingressos previs, tant per causes preventives com penades.
- 14) Temps previ a presó amb condemna. Total dies previs passats a presó amb condemna.
- 15) Temps previ a presó amb causes preventives. Total dies previs passats a presó per causes preventives.
- 16) Total temps previ a presó. Temps total passat a presó anterior a la condemna estudiada, tant per causes penades com per causes preventives.

9.2.2.2 Sobre la condemna actual

- 17) Situació processal-penal en l'estada actual (dicotòmica: 1= penada; 2= preventiva).

18) Número de causes per les que actualment està complint condemna.

19) Delicte principal (politòmica: 1= contra la llibertat sexual; 2= contra les persones; 3= contra la salut pública; 4= contra la seguretat del trànsit; 5= contra la propietat, sense violència; 6= contra la propietat amb violència; 7= delictes contra els drets de les persones i llurs llibertats; 8= falsificacions; 9= incendi; 10= contra l'Administració de Justícia).

20) Condemna (en dies).

9.2.2.3 Sobre el règim de vida en l'estada actual i la penositat de l'estada a presó

21) Temps continuat a presó fins el 30/06/2014. Es tracta de l'estada. Durada de temps continuat a presó de la condemna objecte d'estudi fins a 30/06/2014, data en què es tanca la mostra i a partir de la qual no s'ha estudiat cap variable penitenciària. La fórmula ve determinada pel sumatori dels dies passats en els diferents règims de vida i seria:

$$\text{Estada} = \text{dies}_{2n_grau} + \text{dies}_{1r_grau} + \text{dies}_{3r_grau} + \text{dies}_{preventiu} + \text{dies}_{penden_class}$$

22) Dies en règim tancat. Dies en règim tancat durant la condemna actual.

23) Dies en règim ordinari. Dies en segon grau durant la condemna actual.

24) Dies en règim obert. Dies en tercer grau durant la condemna actual.

25) Dies a presó preventiva. Dies com a preventiu durant la condemna actual.

26) Raó dies en règim tancat per 100 dies d'estada. Ràtio dies en règim tancat per cada 100 dies estada a presó.

27) Raó dies en règim ordinari per 100 dies d'estada. Ràtio dies en segon grau per cada 100 dies estada a presó.

28) Raó dies en règim obert per 100 dies d'estada. Ràtio dies en tercer grau per cada 100 dies estada a presó.

29) Raó dies a presó preventiva per 100 dies d'estada. Ràtio dies com a preventiu per cada 100 dies estada a presó.

30) Ha estat en règim tancat?. Ha estat en 1r grau durant la condemna actual?.
Dicotòmica (1= sí; 0= no)

31) Ha estat en règim obert?. Ha estat en 3r grau durant la condemna actual?.
Dicotòmica (1= sí; 0= no)

32) *Penositat* de la condemna actual. Construïda a partir d'una ponderació dels diferents temps viscuts en diversos règims de vida penitenciària, prenent com a referència el valor 1 corresponent a 1 dia viscut en règim de vida de 2n grau. Les altres ponderacions són: penat en 1r grau: 2; penat en 3r grau: 0,5; preventiu: 1,2; penat pendent de classificar: 1. La fórmula per al càlcul de la *penositat* seria:

$$\text{Penositat} = (\text{dies}_{2n \text{ grau}} \times 1) + (\text{dies}_{1r \text{ grau}} \times 2) + (\text{dies}_{3r \text{ grau}} \times 0,5) + (\text{dies}_{\text{preventiu}} \times 1,2) + (\text{die}_{\text{penden class}} \times 1)$$

33) Diferència entre la *penositat* i l'*estada*. Variació de la *penositat*. Es tracta d'establir la diferència entre la *penositat* viscuda i la que hipotèticament hagués viscut en tota una estada en règim de 2n grau. En una estada en règim de 2n grau cada dia val 1 i que, per tant, una estada de 720 dies passats en 2n grau tenen un valor de *penositat* de 720 i un valor de variació de *penositat* de 0. Diferències positives importants indiquen que la vida a presó ha estat dura; diferències importants negatives indiquen que la vida a presó ha estat més laxa del que marcaria la normalitat.

$$\text{Variació}_{\text{penositat}} = \text{Penositat} - \text{Estada}$$

9.2.3 Variables de conflicte i d'inadaptació a la presó

9.2.3.1 Sobre els mitjans coercitius

- 34) Aplicació de subjeccions psiquiàtriques durant la condemna actual?
Dicotòmica (1= sí; 0= no).
- 35) Nombre d'aplicacions de subjeccions psiquiàtriques durant la condemna actual.
- 36) Temps de durada de les subjeccions psiquiàtriques (en hores) durant la condemna actual.
- 37) Temps mitjà de durada de cada subjecció psiquiàtrica (en hores) durant la condemna actual.
- 38) Aplicació de manilles durant la condemna actual? Dicotòmica (1= sí; 0= no)
- 39) Nombre d'aplicacions de manilles durant la condemna actual.
- 40) Aplicació de força física durant la condemna actual? Dicotòmica (1= sí; 0= no)
- 41) Nombre d'aplicacions de la força física durant la condemna actual.
- 42) Aplicació d'aïllament provisional durant la condemna actual? Dicotòmica (1= sí; 0= no)
- 43) Nombre d'aplicacions d'aïllament provisional durant la condemna actual.
- 44) Temps de durada de l'aïllament provisional (en hores) durant la condemna actual.
- 45) Temps mitjà de durada de cada aïllament provisional (en hores) durant la condemna actual.
- 46) Aplicació de mesures coercitives? (aïllament provisional, força física, manilles, subjeccions especials o psiquiàtriques). Dicotòmica (1= sí; 0= no).
- 47) Nombre d'aplicacions totals de mesures coercitives durant la condemna

actual. Es consideren totes les anteriors (aïllament provisional, força física, manilles, subjeccions especials o psiquiàtiques).

48) Temps total de durada dels aïllaments provisionals i subjeccions psiquiàtiques (en hores).

49) Temps mitjà de durada dels aïllaments provisionals i subjeccions psiquiàtiques (en hores) durant la condemna actual.

50) Raó de temps sotmesa a aïllament provisional o en subjecció psiquiàtica per cada 100 dies d'estada (calculats en hores).

9.2.3.2 Sobre els expedients disciplinaris incoats

51) Expedients disciplinaris incoats molt greus en la condemna actual? Dicotòmica (1= sí; 0= no).

52) Nombre d'expedients disciplinaris molt greus.

53) Expedients disciplinaris incoats greus en la condemna actual? Dicotòmica (1= sí; 0= no).

54) Nombre d'expedients disciplinaris greus.

55) Expedients disciplinaris incoats lleus en la condemna actual? Dicotòmica (1= sí; 0= no)

56) Nombre d'expedients disciplinaris lleus.

57) Expedients disciplinaris incoats en la condemna actual? (molt greu, greu o lleu). Dicotòmica (1= sí; 0= no)

58) Nombre total d'expedients disciplinaris incoats?

59) Raó d'expedients disciplinaris incoats per cada 100 dies d'estada a presó.

9.2.4 Variables relacionades amb el recolzament familiar

60)Ha tingut comunicacions íntimes en la condemna actual? Dicotòmica (1= sí; 0= no).

61)Nombre de comunicacions íntimes en la condemna actual.

62)Ha comunicat amb la família o els amics en la condemna actual? Dicotòmica (1= sí; 0= no).

63)Nombre de comunicacions amb família o amics en la condemna actual.

64)Ha mantingut comunicacions orals per locutori en la condemna actual? Dicotòmica (1= sí; 0= no).

65)Nombre de comunicacions orals en la condemna actual.

66)Ha comunicat en el transcurs de la condemna actual (íntimes, amb la família o orals)? Dicotòmica (1= sí; 0= no).

67)Nombre total de comunicacions durant la condemna actual (íntimes, amb la família o orals).

68)Raó de comunicacions durant la condemna actual (íntimes, amb la família o orals) per cada 100 dies d'estada.

9.2.5 Variables relacionades amb la conducta d'autòlisi

69)Nombre de vegades que s'ha tallat.

70)Nombre de vegades que s'ha mossegat.

71)Nombre de vegades que s'ha cremat.

72)Nombre de vegades que s'ha fet marques a la pell.

73)Nombre de vegades que s'ha pessigat.

74)Nombre de vegades que s'ha estirat els cabells.

- 75) Nombre de vegades que s'ha esgarrapat greument.
- 76) Nombre de vegades que s'ha colpejat.
- 77) Nombre de vegades que ha impedit la cicatrització.
- 78) Nombre de vegades que s'ha fregat la pell sobre superfície rugosa?
- 79) Nombre de vegades que s'ha clavat agulles.
- 80) Nombre de vegades que ha ingerit substàncies perilloses.
- 81) Nombre d'altres formes d'autolesions.
- 82) Edat primera autolesió.
- 83) Data autolesió més recent.
- 84) Experimenta dolor físic durant les autolesions? (politòmica: 1= Sí; 2= De vegades; 3= No).
- 85) Està sola quan s'autolesiona? (politòmica: 1= Sí; 2= De vegades; 3= No).
- 86) Temps entre el desig i l'autolesió (politòmica: 1= Menys d'1 hora; 2= D'1 a 3 hores; 3= de 3 a 6 hores; 4= de 6 a 12 hores; 5= de 12 a 24 hores; 6= més d'un dia).
- 87) Desitja deixar d'autolesionar-se? (dicotòmica: 1= Sí; 0= No).

9.2.6 Variables clíniques

- 88) Episodis depressius. Dicotòmica (1= sí; 0= no).
- 89) TDAH (trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat). Dicotòmica (1= sí; 0= no).
- 90) TP (trastorn de la personalitat). Dicotòmica (1= sí; 0= no).
- 91) TCA- Bulímia (trastorn conducta alimentària). Dicotòmica (1= sí; 0= no).
- 92) TCA-Anorèxia (trastorno conducta alimentària). Dicotòmica (1= sí; 0= no).

93)VIH. Dicotòmica (1= sí; 0= no).

94)VHC. Dicotòmica (1= sí; 0= no).

95)Tractament psicofarmacològic. Dicotòmica (1= sí; 0= no).

96)Toxicomania pares. Dicotòmica (1= sí; 0= no).

97)Tutelats en la infància per la DGAIA. Dicotòmica (1= sí; 0= no).

98)Estància en centres de Justícia Juvenil. Dicotòmica (1= sí; 0= no).

99)Pràctica de la prostitució. Dicotòmica (1= sí; 0= no).

9.2.7 Variables de consum de substàncies tòxiques

100) Consum de d'opiacis. Escala Likert de 5 punts (0= mai; 1= una mica; 2= força; 3= molt, 4= moltíssim).

101) Consum de psicoestimulants. Escala Likert de 5 punts (0= mai; 1= una mica; 2= força; 3= molt, 4= moltíssim).

102) Consum de cocaïna. Escala Likert de 5 punts (0= mai; 1= una mica; 2= força; 3= molt, 4= moltíssim).

103) Consum de cànnabis. Escala Likert de 5 punts (0= mai; 1= una mica; 2= força; 3= molt, 4= moltíssim).

104) Consum de benzodiacepines. Escala Likert de 5 punts (0= mai; 1= una mica; 2= força; 3= molt, 4= moltíssim).

105) Consum d'alcohol. Escala Likert de 5 punts (0= mai; 1= una mica; 2= força; 3= molt, 4= moltíssim).

9.2.8 Variables sobre maltractaments i abusos

106) Maltractaments físics en la infància .Dicotòmica (1= sí; 0= no)

107) Maltractaments físics en l'edat adulta .Dicotòmica (1= sí; 0= no)

- 108) Maltractaments psicològics en la infància .Dicotòmica (1= sí; 0= no)
- 109) Maltractaments psicològics en l'edat adulta .Dicotòmica (1= sí; 0= no)
- 110) Història d'abús sexual en la infància .Dicotòmica (1= sí; 0= no)
- 111) Història d'abús sexual en l'edat adulta .Dicotòmica (1= sí; 0= no)

9.2.9 Variables psicomètriques

- 112) ISAS_1 a ISAS_39. Escala Likert de 3 punts (0= no és rellevant; 1= una mica rellevant; 2= molt rellevant).
- 113) BSL_1 a BSL_23. Escala Likert de 5 punts (0= mai; 1= una mica; 2= força; 3= molt, 4= moltíssim).
- 114) ZAN_1 a ZAN_10. Dicotòmica (1= sí; 0= no).
- 115) BPQ_1 a BPQ_80. Dicotòmica (1= veritable; 0= fals).